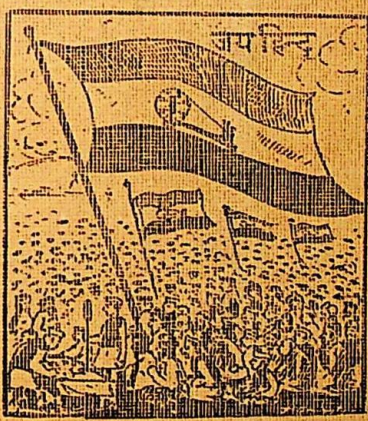

P.L.
13-61

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਲੇਖਕ—

ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਦੱਤ (ਐਮ. ਏ. ਪੀ. ਈ. ਐਸ.)
ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਸਕੂਲਸ ਪੰਜਾਬ (ਰਿਟਾਅਰਡ)

ਪੁਸਤਕ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਪਤਾ—

ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਦੱਤ
੧੨੧-ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ

ਮੁਲ ਇਕ ਰੁਪਿਆ

CENTRAL
PUBLIC
LIBRARY,
PATIALA.

Class No. 891.421

Book No. P74B

B.S.P.P.—No. 271—2-5-56—20,—(0

are so well-set that we are reminded of the famous MUSSADUS of Hali, the 'TARANA' of Iqbal and the 'BHARAT BHARATI' of Maithili Saran Gupt.

The book deserves to be widely patronised.

(Sd.) Jagat Narain

Dated Chandigarh,
the 5th October, 1955.

MINISTER OF
EDUCATION PUNJAB.

TION

rat-ka-Geet'
been deeply
is collected
called his
cause he has
ire history of
en national
among the
de use of a
his poems
nderstood in
du held its
the poems

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

(Approved by The Government of the Panjab.
Vide D. P. I's. C. M. No. 5285-6/80-55-B,-
41249 Dated Simla the 13th October, 1955).

ਲੇਖਕ—

ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਦੱਤ (ਐਮ. ਏ. ਪੀ. ਈ. ਐਸ.)

ਡਿਪਟੀ ਡਿਵਿਅਨਲ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਸਕੂਲਸ ਪੰਜਾਬ (ਰਿਟਾਅਰਡ)

ਪੁਸਤਕ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਪਤਾ—

ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਦੱਤ

੧੨੧-ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ—
ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਦੱਤ,
੧੨੧ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਵਨੀ ।

32146

ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਕਰਣ ੧੦੦੦
ਸਰਵਾਧਿਕਾਰ ਸੁਰਖਿਤ

ਮੁਦਰਕ—
ਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਰਾਜ ਮੈਨੇਜਰ,
ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਵਨੀ ।

ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ

ਨੰ:	ਗੀਤ		ਪੰਨਾ
	ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ	—	XIV
੧.	ਜੈ ਹਿੰਦ ਜਾਗੋ ਭਾਰਤ ਵਾਲੋ	—	੧
੨.	ਹਿੰਦੀ ਤੂ ਕਿਉਂ ਲੇ ਹਿਚਕੋਲੇ	—	੩
੩.	ਸੋਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਛਾਇਆ ਤੁਮ ਪਰ	—	੫
੪.	ਹਿਉਮ ਗੋਖਲੇ ਦਾਦਾ ਭਾਈ	—	੮
੫.	ਰਿਸ਼ੀਓਂ ਕਾ ਮੁਨੀਓਂ ਕਾ ਭਾਰਤ	—	੧੨
੬.	ਬੜੇ ਬੜੇ ਬਲਵਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ	—	੧੭
੭.	ਸੀਤਾ ਸਾਵਿਤੀ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ	—	੨੦
੮.	ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ	—	੨੨
੯.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ	—	੨੬
੧੦.	ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ	—	੨੭
੧੧.	ਨੇਤਾ ਜੀ	—	੨੯
੧੨.	ਬਾਪੂ	—	੩੩
੧੩.	ਪਟੇਲ	—	੩੬
੧੪.	ਰਾਜੇਂਦ੍ਰ ਬਾਬੂ	—	੩੯
੧੫.	ਵਿਨੋਭਾ ਭਾਵੇ	—	੪੧
੧੬.	ਨੇਹਰੂ	—	੪੫
੧੭.	ਸੁਭ ਵੀਚਾਰ ਹੋਂ ਜੀਵਨ ਸਾਦਾ	—	੪੯
੧੮.	ਮੂੰਹ ਛੋਟਾ ਔਰ ਬਾਤ ਬੜੀ ਹੈ	—	੫੨
੧੯.	ਅਭੀ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਕਾਮ ਹੈਂ ਬਾਕੀ	—	੫੫
੨੦.	ਦੇਹਾਤ ਸੁਧਾਰ	—	੫੭
੨੧.	ਮੇਲੇ ਔਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਏਂ	—	੫੯
੨੨.	ਗਰਦਾ ਮਿੱਟੀ ਕੁੜਾ ਕਰਕਟ	—	੬੧

੨੩.	ਲਾਏਬੇਰੀਆਂ ਚੌਪਾਲੌਂ ਮੇਂ	—	੬੩
੨੪.	ਭਾਂਤੀ ਭਾਂਤੀ ਉਦਿਓਗ ਘਰਲੂ	—	੬੫
੨੫.	ਦਾਜ਼ ਔਰ ਕਰਬੇ ਕੀ ਲਾਅਨਤ	—	੬੭
੨੬.	ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ	—	੬੯
੨੭.	ਵਰਤਮਾਨ ਉੱਨਤੀ	—	੭੧
੨੮.	ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਸ	—	੭੪
੨੯.	ਪ੍ਰਾਂਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਮੇਂ ਕੱਟੜ ਗਾਜ਼ੀ	—	੭੭
੩੦.	ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ	—	੭੯
੩੧.	ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ	—	੮੨
	ਤਰਾਨਾ ਏ ਹਿੰਦ	—	੯੪
	ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਗੀਤ ਜਨ ਗਨ ਮਨ	—	੯੫

— * —

ਸ਼ੁਧ ਅਖਰ

1.	ਮਨ	ਗੀਤ	1	ਮਨ = ਮਨ
2.	ਜਹਾਂ	ਗੀਤ	1	ਜਹਾਂ = ਜਨਾਂ
3.	ਜਾਗ	ਗੀਤ	Page No. 1	ਜਾਗ = ਜਾਗੋ
4.	ਅਬ	"	"	ਅਬ = ਸਬ
	ਭਗੀ	"	"	ਭਗੀ = ਭੰਗੀ
4.	ਬੱਚੇ	ਗੀਤ 2	Page No 3	ਬੱਚੇ = ਬੱਚੇ
5.	ਬੁਢਾ	"	" 4	ਬੁਢਾ = ਬੂੜਾ
6.	ਬੜੜਾਗੀ	ਗੀਤ 3	" 6	ਬੜੜਾਗੀ = ਬੜੜਾਗੀ
7.	ਬਿਪਤ	ਗੀਤ 4	" 9	ਬਿਪਤ = ਬਿਪਨ
8.	ਭਲਾ	ਗੀਤ 5	" 13	ਭਲਾ = ਭੋਲਾ
9.	ਰਮ	ਗੀਤ 5	" 15	ਰਮ = ਰਾਮ
10.	ਕੀ	"	" "	ਕੀ = ਕੀ
11.	ਬੜ ਬੜ	ਗੀਤ 6	" 17	ਬੜ ਬੜ = ਬੜੇ ਬੜੇ
12.	ਹਠੀਲੇ	ਗੀਤ 6	" 18	ਹਠੀਲੇ = ਹੋਠੀਲੇ
13.	ਅੰਧਰਾ	ਗੀਤ 8	" 22	ਅੰਧਰਾ = ਅੰਧੇਰਾ
14.	ਚਤਰਾਈ	ਗੀਤ 8	" "	ਚਤਰਾਈ = ਚਤੁਰਾਈ
15.	ਸੰਦਰ	"	" "	ਸੰਦਰ = ਸੁੰਦਰ
16.	ਜਲਮ	"	" 23	ਜਲਮ = ਜੁਲਮ
17.	ਅਹਿੰਸਾ	"	" "	ਅਹਿੰਸਾ = ਅਹਿੰਸਾ
18.	ਮਾਤਾ	"	" "	ਮਾਤਾ = ਮਾਤ
19.	ਸੰਤ	ਗੀਤ 9	Page No 25	ਸੰਤ = ਸੰਤੋਂ
20.	ਸਮ	ਗੀਤ 9	" "	ਸਮ = ਸੋਮ
21.	ਸੱਯਰੋਂ	ਗੀਤ 9	" "	ਸੱਯਰੋਂ = ਸੱਯਰੋਂ
22.	ਰਖਿਆ	ਗੀਤ 10	" 26	ਰਖਿਆ = ਰਕਬਾ
23.	ਬਜ਼	ਗੀਤ 10	" 27	ਬਜ਼ = ਬਾਜ਼
24.	ਹੇਕ	ਗੀਤ 11	Page No 28	ਹੇਕ = ਹੀ
25.	ਹਿੰਦ	"	" 30	ਹਿੰਦ = ਹਿੰਦੂ
26.	ਜਾਪਾਨ	"	" "	ਜਾਪਾਨ = ਈਰਾਨ

27.	ਭਰ	ਗੀਤ 13	..	37	ਭਰ=ਬਰ
28.	ਸਰਦਾਰ	ਗੀਤ 13	..	37	ਸਰਦਾਰ=ਸਹਤਾਜ
29.	ਮਧਰ	ਗੀਤ 15	Page No 42		ਮਧਰ=ਮਧੁਰ
30.	ਸਲਹ	ਗੀਤ 16	..	44	ਸਲਹ=ਸੁਲਹੁ
31.	ਪ੍ਰਚਰ	ਪ੍ਰਚਰ=ਪ੍ਰੀਚਰ
32.	ਗਲਕਾਰੀ	.. 17	..	48	ਗਲਕਾਰੀ=ਗੁਲਕਾਰੀ
33.	ਤੁਹਫੇ	.. 18	..	52	ਤੁਹਫੇ=ਤੋਹਫੇ
34.	ਬਿਜ	.. 18	..	53	ਬਿਜ=ਬਿਜ
35.	ਬਾਕ	.. 18	..	54	ਬਾਕ=ਬਾਕੀ
36.	ਲੰਡੂਤਾ	.. 19	..	55	ਲੰਡੂਤਾ=ਲੰਦਾਤਾ
37.	ਪਿਘਰ	.. 19	..	55	ਪਿਘਰ=ਪਿਘਾਰ
38.	ਬਸਾਦੇ	.. 20	..	56	ਬਸਾਦੇ=ਬਸਾਦੇਂ
39.	ਹਥ	.. 20	..	57	ਹਥ=ਹਾਥ
40.	ਘੁਮਰ	.. 21	..	58	ਘੁਮਰ=ਘੁਭਰ
41.	ਪੇਡੇਂ	.. 21	..	59	ਪੇਡੇਂ=ਪੇਡੇਂ
42.	ਤੀਰੰਦਗੀ	59	ਤੀਰੰਦਗੀ=ਤੀਰੰਦਾਜ਼ੀ
43.	ਬਲੇਂ	.. 22	..	61	ਬਲੇਂ=ਬੈਲੇਂ
44.	ਜਜਮੇਂ	.. 24	..	64	ਜਜਮੇਂ=ਜਾਜਮੇਂ
45.	ਸਭ	.. 26	..	68	ਸਭ=ਸਭਯ
46.	ਸਰ	.. 27	..	70	ਸਰ=ਸਭ
47.	ਕਾਲਜਾ	.. 30	..	78	ਕਾਲਜਾ=ਕਲੇਜਾ
48.	ਪੜ	.. 31	..	79	ਪੜ=ਪੜੇ
49.	ਸੰਤਰੀ	.. 31	..	83	ਸੰਤਰੀ=ਸੰਤਰੀ
50.	ਮੰਤਰੀ	.. 31	..	83	ਮੰਤਰੀ=ਸੰਤਰੀ
51.	ਪੇਸ	.. 31	..	88	ਪੇਸ=ਪ੍ਰੇਸ

ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਗੀਤ

ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ

ਸੁਜਲਾਂ ਸੁਫਲਾਂ ਮਲਯਜ-ਸ਼ੀਤਲਾਂ ਸ਼ਸ਼ਯਸ਼ਿਆਮਲਾਂ ਮਾਤਰਮ
ਸੁਭ੍-ਜਯੋਤਸਨਾ-ਪੁਲਕਿਤ-ਯਾਮਨੀਂ ਫੁੱਲ ਕੁਸੁਮਿਤਦ੍ਰੁਮ-
ਦਲ--ਸ਼ੋਭਿਨੀਂਮ -

ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੁਮਧੁਰ-ਭਾਸ਼ਿਣੀਂ ਸਖਦਾਂ ਵਰਦਾਂ ਮਾਤਰਮ-ਵੰਦੇ

—:0:—

ਰਾਸ਼ਟ੍ਰ ਗੀਤ

ਜਨ ਗਨ ਮਨ ਅਧਿਨਾਇਕ ਜੈ ਹੇ ਭਾਰਤ-ਭਾਗਯ ਵਿਧਾਤਾ ।
ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਧੁ ਗੁਜਰਾਤ ਮਰਾਠਾ ਦ੍ਰਾਵਿਡ ਉਤਕੁਲ ਬੰਗ ।
ਵਿੰਧਯ ਹਿਮਾਚਲ ਯਮੁਨਾ ਗੰਗਾ, ਉੱਤਫਲ-ਜਲਧੀਤਰੰਗ ।
ਤਵ ਸੁਭ ਨਾਮੇ ਜਾਗੇ, ਤਵ ਸੁਭ ਆਸ਼ਿਸ਼ ਮਾਗੇ ।
ਗਾਹੇ ਤਵ ਜੈ—ਗਾਥਾ ।

ਜਨ ਗਨ ਮੰਗਲ ਦਾਇਕ ਜੈ ਹੇ, ਭਾਰਤ ਭਾਗਯ ਵਿਧਾਤਾ ।
ਜੈ ਹੇ ! ਜੈ ਹੇ ! ਜੈ ਹੇ ! ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਹੇ ।

ਤਰਾਨਾ ਏ ਹਿੰਦੀ

ਸਾਰੇ ਜਹਾਂ ਸੇ ਅੱਛਾ ਹਿੰਦੋਸਤਾਂ ਹਮਾਰਾ,
ਹਮ ਬੁਲਬੁਲੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕੀ ਯਿਹ ਗੁਲਿਸਤਾਂ ਹਮਾਰਾ ।
ਪਰਬਤ ਵੋਹ ਸਭ ਸੇ ਉਂਚਾ ਹਮਸਾਇਆ ਆਸਮਾਂ ਕਾ,
ਵੋਹ ਸੰਤਰੀ ਹਮਾਰਾ ਵੋਹ ਪਾਸਬਾਂ ਹਮਾਰਾ ।
ਗੋਦੀ ਮੇਂ ਖੇਲਤੀ ਹੈਂ ਇਸ ਕੀ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਨਦੀਆਂ,
ਗੁਲਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਦਮ ਸੇ ਰਸ਼ਕੇ ਜਹਾਂ ਹਮਾਰਾ ।
ਮਜ਼ਹਬ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਤਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬੈਰ ਕਰਨਾ,
ਹਿੰਦੀ ਹੈਂ ਹਮ ਵਤਨ ਹੈ ਹਿੰਦੋਸਤਾ ਹਮਾਰਾ;
ਯੂਨਾਨੋ ਮਿਸ੍ਰੋ ਰੋਮਾਂ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਜਹਾਂ ਸੇ ।
ਅਬ ਤਕ ਮਗਰ ਹੈ ਬਾਕੀ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਂ ਹਮਾਰਾ ।
ਕੁਛ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਹਸਤੀ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰੀ,
ਸਦੀਓਂ ਰਹਾ ਹੈ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੌਰੇ ਜ਼ਮਾਂ ਹਮਾਰਾ ।

—————

(ਇਕਬਾਲ)

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਗੀਤ ੧

ਜੈ ਹਿੰਦ ਜਾਗੇ ਭਾਰਤ ਵਾਲੋ,

ਨੀਂਦ ਸੇ ਚੋਕੇ ਭੀ ਮਤਵਾਲੋ।

ਰੈਣ ਗਈ ਅਬ ਭੋਰ ਭਈ ਹੈ,

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਔਰ ਸੇ ਔਰ ਭਈ ਹੈ।

ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਦੁਨੀਆ ਜਾਗੀ,

ਜਨਤਾ ਕਾਮ ਕਾਜ ਮੇਂ ਲਾਗੀ।

ਸਾਬੀ ਨਿਕਲ ਗਏ ਅਬ ਆਗੇ,

ਮਾਰ ਛਲਾਂਗੇ ਦੋੜੇ ਭਾਗੇ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਤੁਮ ਸੋਏ ਹੋ ਬੇਚ ਕੇ ਘੋੜੇ,

ਪੀ ਕਰ ਦੂਧ ਕੇ ਭਰੇ ਕਟੋਰੇ।

ਖੁੱਰਾਂਟੋਂ ਸੇ ਜਗੇ ਪੜੋਸੀ,

ਅਪਨੀ ਰਹੀ ਵਹੀ ਮਦਹੋਸ਼ੀ।

ਜ਼ਾਗੇ ਅਫਯੂਨੀ ਔਰ ਭਗੀ,

ਅਪਨੀ ਚਾਲ ਵਹੀ ਬੇਢੰਗੀ।

ਰੂਸ, ਚੀਨ, ਯੂਰਪ, ਅਮਰੀਕਾ,

ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਔਰ ਅਫਰੀਕਾ।

ਮਿਸਰ ਅਰਬ ਈਰਾਨ ਮਲਾਇਆ,

ਫਲਸਤੀਨ ਜਾਪਾਨ ਕੋਰੀਆ।

ਸਭ ਕੇ ਸਭ ਤੱਯਾਰ ਖੜੇ ਹੈਂ,

ਚੌਕੰਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਖੜੇ ਹੈਂ।

ਸੋਚ ਸੀ ਹੈ ਰੁਛ ਦਿਲ ਮੇਂ ਸਭ ਕੇ,

ਭਾਂਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਚੁਪਕੇ ਚੁਪਕੇ।

ਸਭ ਕੀ ਆਂਖੇਂ ਇਧਰ ਜਮੀ ਹੈਂ,

ਚਹੁੰ ਓਰ ਇੱਕ ਹਮੀ ਹਮੀ ਹੈਂ।

ਸੋਨੇ ਕੀ ਚਿੜੀਆ ਹੈ ਭਾਰਤ,

ਕਾਮਧੇਨ ਗਈਆ ਹੈ ਭਾਰਤ।

ਗੀਤ ੨

ਹਿੰਦੀ ਤੂ ਕਿਉਂ ਲੇ ਹਿਚਕੋਲੇ,
ਜਾਦੂ ਵੇਹ ਜੋ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਬੋਲੇ।

ਬਨ ਠਨ ਕਰ ਅਬ ਨਿਕਲੋ ਪਿਆਰੇ,
ਸ਼ੇਰ ਕੇ ਬੱਚੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੋ।

ਅਬ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕਰ ਸਾਰੇ ਭਾਈ,
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਸਿੱਖ ਈਸਾਈ।

ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਠੱਗ ਔਰ ਠਾਕੁਰ,
ਹਿੰਦੀ ਅੱਵਲ ਹਿੰਦੀ ਆਖਿਰ।

ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਰੀਤ ਸਿਖਾ ਦੇ,
ਘਰ ਘਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਜੋਤ ਜਗਾ ਦੇ।

ਇਸ ਪਰ ਭੀ ਜੋ ਸਰ ਹੋ ਕੋਈ,
ਆਏ ਸੈ ਸੈ ਬਾਰ ਵੇਹ ਦੋਹੀ।

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਅਪਨਾ,
ਉਜਲਾ ਸੁਥਰਾ ਵਾਸ ਹੈ ਅਪਨਾ।

ਏਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭੂਤ ਹੈ ਅਪਨਾ,
ਇੱਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤ ਸਪ੍ਰਤ ਹੈ ਅਪਨਾ।

ਅਬ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਸਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਅਬ ਘਾਤੋਂ ਕਾ ਸਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਮਾ ਹੈ ਕੁਛ ਕਰ ਦਿਖਲਾਨੇ ਕਾ,
ਉਲਝੀ ਗਾਠੇਂ ਸੁਲਝਾਨੇ ਕਾ।

ਸਮਾ ਭਿਆਨਕ ਕਾਮ ਬੜਾ ਹੈ,
ਬੋਝਾ ਸਿਰ ਪਰ ਆਨ ਪੜਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਤੁਮਹੀ ਹੋ,
ਵੀਰੋਂ ਕੀ ਪਹਿਚਾਨ ਤੁਮਹੀ ਹੋ।

ਦਵੈਸ਼ ਹਟਾ ਕਰ ਪਿਆਰ ਬੜਾ ਕਰ,
ਫੂਟ ਮਿਟਾ ਕਰ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾ ਕਰ।

ਬਚਾ ਬੁਢਾ ਨਰ ਔਰ ਨਾਰੀ,
ਏਕ ਏਕ ਸਭ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ।

ਦੇਸ਼ ਕੇ ਅਰਪਨ ਜਾਨ ਲੜਾ ਦੋ,
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਾ ਦੋ।

ਗੀਤ ੩

ਸੁ-ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਛਾਇਆ ਤੁਮ ਪਰ,
ਗਰੁੜ †ਹੁਮਾ ਕਾ ਸਾਇਆ ਤੁਮ ਪਰ।

ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕੇ ਵੰਸ਼ਜ ਤੁਮ ਹੋ,
ਭੀਮ ਅਰਜੁਨ ਕੇ ਵੰਸ਼ਜ ਤੁਮ ਹੋ।

ਭਰਤ ਵੀਰ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸ਼ਤਰੁਘਨ,
ਅੰਗਦ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਔਰ ਹਨੁਮਨ।

ਭੀਸ਼ਮ ਦਰੋਣ ਕਰਣ ਯੁਧਿਸ਼ਠਰ,
ਅਭਿਮਨਯੂ ਸੇ ਵੀਰ ਬਹਾਦੁਰ।

† ਹੁਮਾ--ਗਰੁੜ ਦੀ ਤਰਹ ਕਾ ਏਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਕਥੀ ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਐਰ ਜਨਕ ਸੇ ਰਾਜਾ,
ਪਰਸੁਰਾਮ ਬਲਰਾਮ ਸੇ ਯੋਧਾ।

ਰਵੀਦਾਸ ਜੈਸੇ ਪੁਰੁਸ਼ੋਤਮ,
ਟੀਕਾ ਰਾਮ ਸੇ ਸੰਤ ਨਰੋਤਮ।

ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਨਾਮੀ,
ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਮਤ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ।

ਮਹਾਵੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਯੋਗੀ,
ਜੈਨ ਗੁਰੂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੇ ਯੋਗੀ।
ਚੈਤਨ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ ਉਪਕਾਰੀ,
ਦੇਸ਼ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੇਸ਼ ਹਿਤਕਾਰੀ।
ਐਰ ਅਸ਼ੋਕ ਸੇ ਚੱਕਰਵਰਤੀ,
ਜਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਝੁਕ ਗਈ ਧਰਤੀ।

ਜਿਨ ਨੇ ਪੇਮ ਸੇ ਦੁਨੀਆਂ ਜੀਤੀ,
ਜਿਨ ਕੀ ਅਕੱਥ ਅਲੌਕਿਕ ਨੀਤੀ।

ਸ਼ਾਲਵਾਨ ਵਿਕ੍ਰਮ ਸੇ ਰਾਜਾ,
ਮਨੂ ਐਰ ਚਾਨਕ ਸੇ ਨੇਤਾ।

ਨਿਆਇਕਾਰ ਨਿੱਯਮ ਨਿਰਮਾਤਾ,
ਨੀਤੀ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਦਾਤਾ।

ਸੂਰਵੀਰ ਪਰਤਾਪ ਸੇ ਰਾਣਾ,
ਛੱਤ੍ਰ ਸਾਲ ਐਰ ਰਾਣਾ ਸਾਂਗਾ।

ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਮਰਹੱਟਾ ਯੋਧਾ,
ਸ਼ੁਰਵੀਰ ਨਿਰਬਲ ਪਤਰਾਖਾ ।

ਧਰਮ ਵੀਰ ਬੰਦਾ ਵੈਰਾਗੀ,
ਜਿਸ ਨੇ ਆਨ ਪੈ ਜਾਨ ਤਿਆਗੀ ।

ਦਯਾ ਨੰਦ ਸੁਆਮੀ ਉਪਕਾਰੀ,
ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ।

ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਨਾਗਰ,
ਈਸ਼੍ਵਰ ਚੰਦਰ ਵਿਦਿਆ ਸਾਗਰ ।

ਚੰਦ੍ਰ ਗੁਪਤ ਦਾਹਰ ਔਰ ਪੋਰਸ,
ਅਸਕੰਦਰ ਕੀ ਰੋਕੀ ਸ਼ੋਰਸ ।

ਕਾਸਿਮ ਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕੇ ਟੋਕਾ,
ਗ਼ੈਰੋਂ ਕੇ ਹਮਲੋਂ ਕੋ ਰੋਕਾ ।

ਰਣ ਕੇ ਧਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਪੱਕੇ,
ਸ਼ੀਸ਼ ਕਟਾਏਂ ਰਣ ਮੈਂ ਡਟ ਕੇ ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇ,
ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੋਂ ਕੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ ।

ਸ਼ੇਰ ਸੂਰਮਾ ਰਣ ਕੇ ਧਨੀ ਬੇ,
ਨੀਤੀ ਨਿਆਏ ਕੇ ਇਕ ਪੁਤਲੇ ਬੇ ।

ਤੇਜਸ਼੍ਵੀ ਬੜੜਾਗੀ ਦਾਨੀ,
ਰਾਜ ਕਾਜ ਮੇਂ ਬੇ ਲਾਸਾਨੀ ।

ਗੀਤ ੪

ਹਿਉਮ ਗੋਖਲੇ ਦਾਦਾ ਭਾਈ,
ਚਿਤਰੰਜਨ ਐਰ ਮਾਲਵੀਆ ਜੀ ।

ਲੋਕਮਾਨਜ ਭਗਵਾਨ ਤਿਲਕ ਤੇ,
ਬੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੀ ਮਾਨੋ ।
ਧਰਮ ਰਾਜ ਕੇ ਕੜੇ ਸਿਪਾਹੀ,
ਬਰਦੌਲੀ ਕੇ ਦੋਨੋ ਭਾਈ ।

ਵਿਠਲ ਕਾ ਜਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਮਰਨਾ,
ਹਿੰਦ ਕੀ ਗ਼ੈਰਤ ਪਰ ਹੈ ਧੱਬਾ ।
ਲਜਪਤ ਰਾ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਜਿਸ ਨੇ ਲਜ ਪਤ ਰਾਖੀ ।

ਭਾਈ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਹੀਦੀ,
ਰਾਜ ਗੁਰੂ ਸੁਖਦੇਵ ਵਹੀਦੀ ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੇ ਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ,
ਲੇਖ ਰਾਮ ਦੱਤ ਦਾਸ ਦਿਲਾਵਰ।

ਵੀਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪਗੜੀ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਭਾਲਨੀ ਹੋਗੀ।

ਬਿਪਤ ਚੰਦ੍ਰ ਕਰਤਾਰ ਸਰਾਬਾ,
*ਸਰਫ਼ੋਸ਼ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ।

ਪਰਵਾਨੇ ਜਾਂਸੋਚ ਨਿਰਾਲੇ,
ਕਾਮਾ ਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਵਾਲੇ।

ਪੂਜਯ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਵਾ ਦਮਨ ਕੇ,
ਪ੍ਰਿਅ ਪਤੰਗੇ ਸ਼ਮਏ ਵਤਨ ਕੇ।

‡ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੇ ਕੂਕੇ,
ਲੁਧਿਆਣੇ ਮੇਂ ਤੋਪ ਸੇ ਫੁੰਕੇ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ਼ ਭੁਨੇ ਜੋ,
ਉਨ ਸਭ ਕੀ ਕੁਛ ਯਾਦ ਭੀ ਹੈ ਤੋ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪਾਕ ਸ਼ਹਾਦਤ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਇੱਚਤ ਕੌਮ ਕੀ ਇੱਚਤ।

ਗੁਮਨਾਮ ਔਰ ਕਈ ਦੀਵਾਨੇ,
ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸੂਲੀ ਨਾਤੇ ਗਾਨੇ।

* ਸਰਫ਼ੋਸ਼—ਸਿਰ ਬਚਨੇ ਵਾਲਾ।

‡ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀਓਂ ਕੇ ਗੁਰੂ ਬੇ, ਜਿਨ ਕੇ ਪੜ ਕੂਕੇ
ਗੁਰੂ-ਬਧ ਹੋਕਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਨਿਕਲੇ, ਲੁਧਿਆਣੇ ਕੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ
ਤੋਪ ਸੇ ਉੜਾ ਦੀਏ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਅਭੀਸ਼ਾਪ ਬਾਪੂ ਹੱਤਿਆ ਕਾ,
ਸਦੀਓਂ ਕੇ ਤਪ ਸੇ ਉਤਰੇਗਾ।

ਮਿਹਨਤ ਸੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕਰਮ ਸੇ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸੇ,

ਉੱਚ ਹਸਤੀਓਂ ਮੇਂ ਭਾਰਤ ਕੀ,
ਥੇ ਇਕ ਸ਼ਿਆਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਕਰ ਜੀ।

ਧੰਨ ਜਨਮ ਧੰਨ ਉਨ ਕੀ ਮਾਤਾ,
ਧੰਨ ਪਿਤਾ ਧੰਨ ਉਨਕੇ ਭਰਾਤਾ।

ਤੂੰ ਅਬ ਜਾਗ ਜ਼ਰਾ ਪੰਜਾਬੀ,
ਫ਼ਤਹਿ ਕੀ ਤੋ ਤੁਹੀ ਹੈ ਚਾਬੀ।

ਕਈ ਬਾਰ ਦੇਖੇ *ਨੱਜ਼ਾਰੇ,
ਖੂਨ ਭਰੇ ਹਮਲੇ ਬਟਵਾਰੇ।

ਰਾਮ - ਚੇਦ੍ਰ—ਸਿੰਘ--ਰਾਜ--ਨਾਰਾਇਣ,
ਹੋਂਗੇ ਸਭ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਪਰਾਇਣ।

ਪਰ ਵਹਿ ਫੂਟ ਕਾ ਰੋਗ ਪੁਰਾਨਾ,
ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਈਸ਼ਵਰ ਮਾਨਾ।

ਨਿੰਦਾ ਬਦਲਾ ਫੂਟ ਡਿਠਾਈ,
ਕਪਟ ਈਰਸ਼ਾ ਮਾਨ ਬੜਾਈ।

* ਨੱਜ਼ਾਰੇ—ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਔਰ ਲੀਡਰੀ ਕੀ ਕੁਛ ਲਤ ਭੀ,
ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ ਉੱਨਤੀ ਅਪਨੀ।

ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਉਠ ਉਪਰ ਭਾਈ,
ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇਤ ਦੁਹਾਈ।

—:0:—

ਗੀਤ ੫

ਰਿਸ਼ੀਓਂ ਕਾ ਮੁਨੀਓਂ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਵਲੀਓਂ ਕਾ ਨਬੀਓਂ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਯੋਧਾਓਂ ਗੁਣੀਓਂ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਨੇਤਾਓਂ ਧੁਨੀਓਂ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸ਼ੰਕੂ ਵਿਵੇਕਾ ਨੰਦ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਆਨੰਦ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,
*ਸੂਰੀ ਬੈਰਮ ਖਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਅੱਬੁਲ ਫ਼ਜ਼ਲ ਫ਼ੈਜ਼ੀ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਮੁਨਸ਼ੀ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਰਹੀਮ ਖਾਨ ਖਾਨਾਂ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਸੱਯਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਂ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

* ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ।

ਨੌ ਰਤਨੀ ਟੋਡਰ ਮਲ ਰਾਜਾ, ਬੀਰਬਲ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਪਿਆਰਾ ।

ਰਾਜਾਓਂ ਕੀ ਸ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਨਵਾਬਾਂ ਕੀ ਆਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸ਼ੇਖ ਬਰਹਮਨ ਖ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਸੱਯਦ ਔਰ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸੁੱਨੀ ਔਰ ਸ਼ੀਆ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਮੀਰ ਪੀਰ ਮਿਰਜ਼ਾ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਛੱਜੂ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਕੀ ਈਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਮੀਰਾ ਕੀ ਬਾਨੀ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਝਾਂਸੀ ਕੀ ਰਾਨੀ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸੁਆਮੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨੰਦ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਭਾਈ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਭੋਲਾ ਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਰਫੀ ਅਹਿਮਦ ਕਿਦਵਾਈ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਕਵੀਓਂ ਕੇ *ਅੰਬੋਹ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਹੈ ਯਿਹ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਗ਼ਾਲਿਬ ਐਰ ਜ਼ਫ਼ਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਇਕਬਾਲ ਐਰ ਅਕਬਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਮੋਮਨ ਦਾਗ਼ ਅਮੀਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਹਾਲੀ ਐਰ ਮੁਨੀਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਉਫ਼ਕ ਮੀਰ ਸੌਦਾ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਦਾਦੂ ਸ਼ਮਸ਼ ਜ਼ਿਆ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਭਗਤ ਫ਼ਰੀਦ ਬੁਲ੍ਹੇ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਦੁਲਹਨ ਐਰ ਦੁਲਹੇ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਰਾਂਝੇ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਸੋਹਨੀ ਐਰ ਮਹੀਂਵਾਲ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਪੂਰਨ ਐਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਰਾਇ ਹਕੀਕਤ ਯਾਦ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਤੁਲਸੀ ਕਾਲੀ ਸੂਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਮਹਾਂ ਰਿਸ਼ੀ ਟੈਗੋਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਖ਼ੁਮਖ਼ਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਰਤਨ ਨਾਥ ਸਰਸ਼ਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਵੀਰ ਬਚਨ ਵਰਮਾ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਮੋਹਨ ਦੀਵਾਨਾ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

-
1. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ । 2. ਹਰਿਵੰਸ਼ ਰਾਇ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੀ ਕਵੀ । 3. ਮਹਾਂ ਦੇਵੀ ਵਰਮਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਰੀ ।
4. ਡਾ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ।

ਮੋਹਨ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਸੁਆਮੀ ਤੀਰਥ ਰਾਮ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਹਾਸ਼ਿਕ ਅਜਮਲ ਖ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਅੰਸਾਰੀ ਕੀ ਸ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਮੈਲਾਨਾ ਆਬਾਦ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਕੈਫੀ ਐਰ ਨਾਸ਼ਾਦ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਕੁੰਜਰੂ ਕਾ ਕਿਚਲੂ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਜਯਕਾਰ ਸਪਰੂ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਆਯੰਗਰ ਆਇਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਸੱਯਦੈਨ ਜ਼ਾਕਿਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਕਲੁਣ ਹੋਣਹਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਜ਼ਾਦੋ ਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਰਮਨ ਰਿਸ਼ੀ ਮਦਹੋਸ਼ ਕਾ ਭਾਰਤ,

ਯਿਹ ਅਰਵਿੰਦੁ ਘੋਸ਼ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

-
1. ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਇ ।
 2. ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਤੀਰਥ ।
 3. ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਯੂਨਾਨੀ ਹਕੀਮ ਅਜਮਲ ਖ਼ਾਨ ।
 4. ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਡਾ: ਅੰਸਾਰੀ ।
 5. ਰਾਜ ਤਰੰਗਿਣੀ ਕਾ ਲੇਖਕ ਕਲੁਣ ।
 6. ਸਰ ਯਾਦੂ ਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸ ਕਾਰ ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਸਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਬੋਸ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਰਾਸ਼ ਬਿਹਾਰੀ ਘੋਸ਼ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਸਰਹੋਦੀ ਸੁਲਤਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਖ਼ਾਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖ਼ਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਹਰਦਿਆਲ ਵਿਦਵਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਸਾਵਰਕਰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਨਾਮ ਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਭੈਨੀ ਜੀ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਆਲਮ ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

ਆਰ. ਡੀ. ਰਾਇ ਜਵਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ,
ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਉਸਮਾਨ ਕਾ ਭਾਰਤ ।

* ਮਹਾਂ ਆਤਮਾ ਹੰਸ ਰਾਜ ਜੀ, ਤਿਆਗ ਮੂਰਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸੁਆਮੀ ।

* ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੰਸਰਾਜ, ਗੋਸੁਆਮੀ ਗਣੇਸ਼ ਦੱਤ

—:0:—

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਮੇਰੀ ਨਦੀ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਖੁਲੇ

ਬੜੇ ਬੜੇ ਬਲਵਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ,

ਯੇਧਾ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ ।

ਦਾਨ ਵੀਰ ਧਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ,

ਸੂਰਵੀਰ ਰਣਵਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ ।

ਧਰਮਵੀਰ ਗੁਣਵਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ,

ਨੇਤਾ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਂ ।

ਭਾਰਤ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਤੁਮਹੀ ਹੈ,

ਭਾਰਤ ਕਾ ਸਨਮਾਨ ਤੁਮਹੀ ਹੈ ।

ਤਾਨ ਸੈਨ ਵਿਸ਼ਣੂ ਦੇਗੰਬਰ,

ਭੇ ਭਾਸਕਰ ਉਦੇ ਸ਼ੰਕਰ ।

ਪਰਬਤ ਜੀਤ ਸ਼ਰੋਂਪਾ ਤੇਨ ਸਿੰਘ,
ਪਵਨ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਰਦਾਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ।
ਮੇਯੋ ਮੋਪਲਾ ਰੰਗੜ ਬੋਹਰਾ,
ਭੀਲ ਗੋਂਡ ਸੰਥਾਲ ਕਨੌਰਾ।
ਰਾਜਪੂਤ ਰਣਜੀਤ ਰੰਗੀਲੇ,
ਮਰ ਹੱਟੇ ਮਨਚਲੇ ਹਠੀਲੇ।
ਗੁੱਜਰ ਜਾਟ ਅਹੀਰ ਕੁਮਾਉਂ,
ਸਿੱਖ ਗੋਰਖਾ ਬਲ ਬਲ ਜਾਉਂ।
ਮੇਵਾੜ ਔਰ ਚਿਤੌੜ ਕੇ ਰਾਣਾ,
ਇੱਕ ਇੱਕ ਸਾ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਘਰਾਣਾ।
ਨੈਪਾਲ ਔਰ ਭੂਟਾਨ ਕੇ ਯੋਧਾ,
ਸਾਰੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੇ ਯੋਧਾ।
ਤਲਵੋਂ ਪਰ ਤੱਯਾਰ ਖੜੇ ਹੈਂ,
ਜਾਨ ਹੀਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਖੜੇ ਹੈਂ।
ਏਕ ਇਸ਼ਾਰੇ ਪਰ ਨੇਤਾ ਕੇ,
ਲਪਟੇਂ ਝਪਟੇਂ ਰਣ ਮੇਂ ਡਟ ਕੇ।
ਇਕਦਮ ਯੂੰ ਘਮਸਾਨ ਪੜੇਗਾ,
ਪਲ ਮੇਂ ਆਸਮਾਨ ਗੂੰਜੇਗਾ।
ਸਭ ਕੀ ਭੂਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏ,
ਸਾਂਚ ਕੇ ਆਂਚ ਕਭੀ ਨਾ ਆਏ।
ਨਿਆਇ ਕੀ ਯਿਹ ਅਚਲ ਕਹਾਨੀ,
ਦੂਧ ਦੂਧ ਔਰ ਪਾਨੀ ਪਾਨੀ।

ਗੀਤ ੭

ਸੀਤਾ ਸਾਵਿਤਰੀ ਹੈ ਤੁਮ ਮੇਂ,

ਗੀਤਾ ਗਾਇਤਰੀ ਹੈ ਤੁਮ ਮੇਂ ।

ਜਨਕ ਦੁਲਾਰੀ ਰਾਜ ਕੁਸ਼ਲਿਆ,

ਮਾਤ ਯਸ਼ੋਧਾ ਸਤੀ ਅਹਿਲਿਆ ।

ਸ਼ੈਵਿਆ ਕੁੰਤੀ ਐਰ ਗੰਧਾਰੀ,

ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਸੀ ਪਤੀ-ਬ੍ਰਤ ਨਾਰੀ ।

ਆਨੰਦ ਮਈ ਮਾਤ ਸੀ ਦੇਵੀ,

ਪਾਂਡੀ ਚਰੀ ਮਾਤ ਸੀ ਦੇਵੀ ।

ਅਸੰਧ ਮਿੱਤਰਾ ਦੁਰਗਾ ਬਾਈ,

ਸ਼ਵਰੀ ਇੰਦਰਾ ਪੰਨਾ ਦਾਈ ।

ਜਗ ਜਨਨੀ ਜਗਦੰਬਾ ਮਾਈ,

ਜਗਤ ਮਾਤ ਕਸਤੂਰਾ ਬਾਈ ।

ਵਿਜਯ ਲਕਸ਼ਮੀ ਚੰਦਰ ਲੇਖਾ,
ਅਮੁੱਤੁੱਸਲਾਮ ਔਰ ਸੁਚੇਤਾ ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਸਰੋਜਨੀ ਨੇਡੇ,
ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰੀ ਨਹਿਰੂ ।

ਅਰੁਣਾ ਆਸ਼ਾ ਨੰਦੀ ਅਮਲਾ,
ਰੇ ਰੇਣੁਕਾ ਸਰਲਾ ਕਮਲਾ ।

ਮ੍ਰਿਣਾਲਿਨੀ ਸਾਰਾ ਬਾਈ
ਮ੍ਰਿਦੁਲਾ ਐਲਾ ਦੁਰਗਾ ਬਾਈ ।

ਰਾਮ ਰਖੀ ਸੀ ਪਤੀਬਰਤਾ ਬਰ,
ਐਨ ਸਮੇਂ ਜੋ ਚੜ੍ਹੀ ਚਿਤਾ ਪਰ ।

ਰਾਜਾ ਦਾਹਰ ਕੀ ਕੰਨਯਾਏਂ,
ਰਣ ਮਾਂ ਲੜਤੀ ਪਕੜੀ ਜਾਏਂ ।

ਪਿਤਰੀ ਰਿਣ ਬਗਦਾਦ ਚੁਕਾਏਂ,
ਹੀਰਾ ਚਾਟ ਕਟਾਰੀ ਖਾਏਂ ।

ਸ਼ਤਰੂ ਕੀ ਖਾਲੇਂ ਉਧੜਾਏਂ,
ਕਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ੇਧ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਏਂ ।

ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ

ਗੀਤ ੮

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਜਗਤਾਰੋਂ ਮੇਂ
ਕੁਲ ਅਸਚਰਜ ਚਮਤਕਾਰੋਂ ਮੇਂ।

ਵਲੀਓਂ ਨਬੀਓਂ ਅਵਤਾਰੋਂ ਮੇਂ,
ਭਾਰਤ ਵਰਸ਼ ਕੇ ਮਹਿਪਾਰੋਂ ਮੇਂ।

ਸੁੰਦਰ ਜਗਮਗ ਉੱਜਲ ਉੱਤਮ,
ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਸ਼ਾਕਯ ਮੁਨੀ ਗੋਤਮ।

ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਉੱਧਾਰ ਕੇ ਕਾਰਣ,
ਜਨਤਾ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਕੇ ਕਾਰਣ।

ਮੂੜ੍ਹ-ਮਤਾ ਅਗਿਆਨ ਹਟਾਨੇ,
ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਿਟਾਨੇ ।

ਦੂਰ ਅੰਧਰਾ ਕਰਨੇ ਖਾਤਿਰ
ਪ੍ਰਗਟ ਉਜਾਲਾ ਕਰਨੇ ਖਾਤਿਰ ।

ਕਪਿਲ ਵਸਤੂ ਨੇਪਾਲ ਮੇਂ ਆ ਕਰ,
ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਧੋਧਨ ਕੇ ਘਰ ।

ਆ ਪਹਿਨਾ ਇਨਸਾਨੀ ਚੋਲਾ,
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਸਿੰਧਾਰਥ ਉਪਜਾ ।

ਵਿਦਿਆ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਮੇਂ ਅਤੀ ਚਾਤੁਰ,
ਬੋਲ ਚਾਲ ਮੇਂ ਪੁਸ਼ਪ ਪਵਿੱਤਰ ।

ਨੇਜ਼ਾ ਬਾਜ਼ੀ ਤੀਰੰਦਾਜ਼ੀ,
ਖੇਲ ਫੂਦ ਮੇਂ ਸ਼ਾਹ ਸਵਾਰੀ ।

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਰਤੱਬ,
ਚਤਰਾਈ ਸੇ ਸੀਖ ਲੀਏ ਸਭ ।

ਫਿਰ ਉਠ ਰਾਜ ਸੁਯੰਬਰ ਧਾਏ,
ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਜੀਤ ਕੇ ਲਾਏ ।

ਸੰਦਰ ਅਤੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰੀ,
ਚਾਂਦ ਚਕੋਰੀ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੀ ।

ਭੋਗੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਕੇ ਸੁਖ ਕੁਛ ਦਿਨ ਤੋ,
ਪਰ ਥਾ ਕੁਛ ਕਲਿਆਨ ਨ ਮਨ ਕੇ ।

ਵਿਤੀ ਉਚਾਟ ਰਹਾ ਕਰਤੀ ਥੀ,
ਦਿਲ ਮੇਂ ਚਾਹ ਨ ਰਾਜ ਪਾਟ ਕੀ।

ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਸੋਚਾ ਕਰਤੇ ਥੇ,
ਦੁਖ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਜਾਏਂ ਕੈਸੇ।

ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੀ ਸਭ ਬੀਮਾਰੀ,
ਮੌਤ ਬੁੜਾਪਾ ਪੀੜਾ ਭਾਰੀ।

ਕਪਟ ਦੰਭ ਯਿਹ ਮੋਹ ਸੰਸਾਰੀ,
ਝੂਠ ਲੋਭ ਯਿਹ ਅਤਿਆਚਾਰੀ।

ਬੇਰਹਿਮੀ ਯਿਹ ਜ਼ਲਮ ਯਿਹ ਸਖਤੀ,
ਜਾਨਦਾਰ ਪਰ ਜਾਨਦਾਰ ਕੀ।

ਇਨ ਕੇ ਧਿਤਕਾਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋ,
ਇਨ ਸੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋ।

“ਅਹਿੰਸਾ ਪਰਮੋ ਧਰਮਾ” ਥੀ,
ਉਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੂੜ੍ਹ ਸਮਾਈ।

ਆਖਿਰ ਏਕ ਰਾਤ ਉਠ ਨਿਕਲੇ,
ਸਭ ਐਸ਼ਵਰਜ ਕੇ ਛੋੜੇ ਛਾੜ ਕੇ।

ਮਹਿਲ ਮਾੜੀਆਂ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ,
ਰਾਜ ਪਾਟ ਸਭ ਛੋੜ ਕੇ ਦੌੜੇ।

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕੇ ਤਿਆਗਾ,
ਪਤਨੀ ਪੂਤ ਕੇ ਸੋਤੇ ਛੋੜਾ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਸਤ੍ਯ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਖੋਜਨੇ,
ਮੁਕਤੀ ਔਰ ਨਿਰਵਾਣ ਖੋਜਨੇ ।

ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਕੇ ਪਾਨੇ ਨਿਕਲੇ,
ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਂਤ ਨਿਸ ਦਿਨ ਵੇਹ ਘੁਮੇ ।

ਬਰਸੋਂ ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਨੀ,
ਗੁਫੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠ ਸਮਾਧੀ ਲੀਨੀ ।

ਮੰਦਰ ਕੰਦਰ ਪੂਜਾ ਕੀਨੀ,
ਤੀਰਥ ਘੁਮ ਯਾਤਰਾ ਕੀਨੀ ।

ਜਗਹ ਜਗਹ *ਕੁਤਬੇ ਖੁਦਵਾਏ,
ਦੂਰ ਦੂਰ ਸੇਵਕ ਭਿਜਵਾਏ ।

ਉਪਦੇਸ਼ ਆਪ ਕੇ ਸੀਧੇ ਸਾਏ,
ਨਿਯਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਿਲ ਸਹਿਲ ਸੇ ।

ਅਬ ਭੀ ਏਕ ਤਿਹਾਈ ਦੁਨੀਆ,
ਮੇਂ ਹੈ ਬੌਧ ਮਜ਼ਹਬ ਕਾ ਚਰਚਾ ।

ਬਿਨ ਵਰਣਨ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਕੇ ਸੰਸਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਧੂਰੇ ।

* ਸ਼ਿਲਾ ਲੇਖ

— ੦ —

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਗੀਤ ੯

ਗੌਤਮ ਕਪਿਲ ਕਣਾਦ ਪਰਾਸ਼ਰ,
ਭਾਰਦਵਾਜ ਵਿਆਸ ਧਨਵੰਤਰ।

ਵਿਸ਼ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਵਸ਼ਿਸ਼ਠ ਪਤੰਜਲ,

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸੇ ਕਾਮਿਲ।
ਵਲੀਓ ਮੇਂ ਚੋਟੀ ਕੇ ਵਲੀ ਬੇ,
ਨਬੀਓ ਮੇਂ ਚੋਟੀ ਕੇ ਨਬੀ ਬੇ।

ਸਿੱਧੋਂ ਸੰਤੋਂ ਸੁਭ ਤਾਰੋਂ ਮੇਂ,
ਸੋਮ ਸਿਤਾਰੋਂ ਸੱਯਾਰੋਂ ਮੇਂ।

ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਤੋਲਨੇ ਵਾਲੇ,
ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਰੋਲਨੇ ਵਾਲੇ।

ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮਿਤ ਕੇ ਪਿਆਲੇ,
ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਨਿਤ ਪੀਨੇ ਵਾਲੇ।

ਵਜ਼ਵਹਾਰੀ ਗਿਹਸਬੀ ਅਭਿਆਸੀ,
ਅਨੁਰਾਗੀ ਤਿਆਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ।

ਸਮ ਦਿਸ਼ਟੀ ਦਿਵਜ ਦਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ,
ਅੰਤਰ—ਧਿਆਨ ਮਸਤ ਮਤਵਾਲੇ।

ਸਾਂਈ ਬਾਬਾ ਵਲੀ ਮੁਨੀਸ਼ਰ,
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਮਰ ਯੋਗੀਸ਼ਰ।

ਗੁਰੂ ਗਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਗੀਤ ੧੦

ਮਤੀ ਦਾਸ ਔਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ,
ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਲਗੀਧਰ ।

ਬਲੀਦਾਨ ਬਾਪ ਔਰ ਬੇਟੇਂ ਕਾ,

ਧਰਮ ਕੇ ਅਰਪਨ ਜਿਨ ਨੇ ਕੀਨਾ ।

ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕੀਨੀ,

ਦੀਨ ਹੀਨ ਕੇ ਢਾਰਸ ਦੀਨੀ ।

ਪਾਂਚੋ ਪਿਆਰੇ ਚੁਨੇ ਪਰਖ ਕਰ,

*ਪਹੁਲ ਛਕਾਇਆ †ਕੋਕੇ ਗਖ ਕਰ ।

* ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਨਾ । † ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕੇ ਪਾਂਚ ਕਕਾਰ, ਕੇਸ, ਠੰਘਾ,
ਕੱਛਾ, ਕੜਾ, ਕਿਰਪਾਨ ।

ਜਾਤ ਪਾਤ ਕਾ ਜਾਦੂ ਤੇੜਾ,
ਉੱਚ ਨੀਚ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ਫੇੜਾ।

ਜਿਨ ਚਿੜੀਓਂ ਸੇ ਬਜ਼ ਲੜਾਏ
ਪਾਪੀ ਪੀਟੇ ਮਾਰ ਭਗਾਏ

ਘੋੜੇ ਵਾਲਾ ਬਾਜ਼ੋਂ ਵਾਲਾ,
ਤਰਕਸ਼ ਐਰ ਤਲਵਾਰੋਂ ਵਾਲਾ।

ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਕਵੀ ਸਲੋਨਾ,
ਇੱਕ ਜਰਨੈਲ ਬਾ ਰਣ ਭੂਮੀ ਕਾ।

ਸ਼ੂਰਬੀਰ ਰਣ ਰੰਗ ਮਤਵਾਲਾ,
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਲਗੀ ਵਾਲਾ।

—:0:—

ਨੇਤਾ ਜੀ

ਗੀਤ ੧੧

ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਭਹਾਸ਼ ਚੰਦ੍ਰ ਥੇ,
ਮੋਹਨ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਮੰਦਰ ਕੇ।

ਉਨ ਕੇ ਸਰ ਮੇਂ ਏਕ ਧੁਨ ਥੀ,
ਉਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਯਹੀ ਲਗਨ ਥੀ।

ਹਿੰਦ ਮੇਂ ਰਾਜ ਕਰੇਂ ਸਭ ਹਿੰਦੀ,
ਭਾਗੇਂ ਸਭ ਅਜਨਬੀ ਫ਼ਰੰਗੀ।

ਜਬ ਲੀਡਰ ਭੈ ਭੀਤ ਸੇ ਦੇਖੇ,
ਸਹਿਮੇ ਸੱਜਨ ਮੀਤ ਸੇ ਦੇਖੇ।

ਘੋਰ ਯੁੱਧ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਠਾੜੀ.
ਯਿਹ ਪੱਕੀ ਪਰਤੋਗਿਆ ਕਰ ਲੀ।

ਭਾਰਤ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰੇਂਗੇ,
ਦੁਸ਼ਮਨ ਸਭ ਬਰਬਾਦ ਕਰੇਂਗੇ।

ਆਖਿਰ ਸੋਹ ਮਮਤਾ ਕੇ ਤਜਕਰ.

ਸੀਨੇ ਉਪਰ ਪੱਥਰ ਧਰ ਕਰ।

ਚਾਂਦ ਚਕੋਰ ਚਮਨ ਸੇ ਨਿਕਲਾ,

ਬੁਲਬੁਲ ਉੜ ਗੁਲਸ਼ਨ ਸੇ ਨਿਕਲਾ।

ਹਿੰਦ ਕਾ ਹੀਰਾ ਹਿੰਦ ਕਾ ਪਿਆਰਾ,

ਭਾਰਤ ਕੀ ਆਖੋਂ ਕਾ ਤਾਰਾ।

ਚੁਪਕੇ ਚੁਪਕੇ ਆਂਖ ਬਚਾ ਕਰ,

ਭੇਸ ਬਦਲ ਝੁਟਲਾ ਝੁਟਲਾ ਕਰ।

ਗਿਰਤੇ ਪੜਤੇ ਉਠਤੇ ਬੜਤੇ,

ਹਵਾ ਫਾਕਤੇ ਹਵਾ ਮੇਂ ਉੜਤੇ।

ਦਿੱਲੀ ਔਰ ਲਾਹੌਰ ਸੇ ਹੋਤੇ,

ਪਿੰਡੀ ਔਰ ਪੇਸ਼ੌਰ ਸੇ ਹੋਤੇ।

ਲੰਡੀ ਕੋਤਲ ਕੂਦ ਫਾਂਦਤੇ,

ਖ਼ੈਬਰ ਔਰ ਜਮਰੂਦ ਫਾਂਦਤੇ।

ਭਾਵਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਰੂਸ ਚੀਨ ਜਾਪਾਨ ਭਾਂਪਤੇ,
ਜਰਮਨ ਔਰ ਜਾਪਾਨ ਭਾਂਪਤੇ।

ਕਫ਼ਨ ਕੀ ਚੇਦਰ ਸਿਰ ਪਰ ਬਾਂਧੇ,
ਜਾਨ ਹਥੇਲੀ ਉਪਰ ਰਖੇ।

ਵਾਂਛਿਤ ਲਕਸ਼ ਪੇ ਜਬ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ,
ਸੱਜਨ ਮੀਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ।

ਜੈ ਹਿੰਦ ਕੀ ਇਕ *ਪਹੁਲ ਛਕਾ ਦੀ,
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੀ ਸੁੱਧ ਬਿਸਰਾ ਦੀ।

ਹਿੰਦ ਮੁਸਲਿਮ ਸਿਖ ਈਸਾਈ,
ਸਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਗੀਤ ਸਿਖਾਈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਕੜੀਓਂ ਮੇਂ ਯੂੰ ਜਕੜਾ,
ਰਹਾ ਭੇਦ ਮਤ ਨਾ ਕੁਛ ਬਗੜਾ।

ਜਾਦੂ ਜੰਤਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਸੇ,
ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਸੇ ਡਿੱਸਿਪਲਿਨ ਕੇ।

ਸੇਨਾਓਂ ਮੇਂ ਰੂਹ ਫੁੰਕ ਦੀ,
ਦੇਸ਼ ਕੇ ਉਪਰ ਮਰ ਮਿਟਨੇ ਕੀ।

ਸ਼ਾਹ ਨਵਾਬ ਜਰਨੈਲ ਭੋਂਸਲੇ,
ਸੂਰਮਾ ਜਨਰਲ ਮੋਹਨ ਸਿਘ ਨੇ।

* ਅੰਮ੍ਰਿਤ ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਰਾਨੀ ਝਾਂਸੀ ਕੀ ਪਲਟਨ ਨੇ,
ਕਾਮ ਕੀਏ ਸ਼ੇਰੋਂ ਸੇ ਬੜ੍ਹ ਕੇ।

ਨਸ ਨਸ ਮੇਂ ਇਕ ਆਗ ਲਗਾ ਦੀ,
ਯੂੰ ਭਾਰਤ ਕੀ ਸਾਖ ਬੜ੍ਹਾ ਦੀ।

ਹਿੰਦ ਕਾ ਜਬ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖੇਂਗੇ,
ਸ਼ੂਰਬੀਰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਲਿਖੇਂਗੇ।

ਜਬ ਪਹਿਲੀ ਫ਼ਹਰਿਸਤ ਛਪੇਗੀ,
ਮਾਰਟਰਜ਼ ਕੀ ਲਿਸਟ ਛਪੇਗੀ।

ਨਾਮ ਇਨ ਕਾ ਚਮਕੇਗਾ ਆਲਾ,
ਕੁੰਦਨ ਜੜਿਤ ਨਗੀਨੇ ਵਾਲਾ।

-----*-----

ਬਾਪੂ

ਗੀਤ ੧੨

ਐਰ ਵਹਿ ਬਾਪੂ ਸੋਟੀ ਵਾਲਾ,
ਖੰਦਰ ਕੀ ਲੰਗੋਟੀ ਵਾਲਾ।

ਸੁੱਧ ਨਿਡਰ ਸਤਵਾਦੀ ਬਾਪੂ,
ਆਪ ਅਪਨਾ ਫਰਿਆਦੀ ਬਾਪੂ।

ਜਨਤਾ ਕੀ ਆਖੋਂ ਕਾ ਤਾਰਾ,
ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਜਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ।

ਹਿੰਦ ਕਾ ਲਿੰਕਨ ਹਿੰਦ ਕਾ ਈਸਾ,
ਹਿੰਦ ਕਾ ਵਹਿ ਬਿਸਮਾਰਕ ਬੁੱਧਾ।

ਹਰੀਜਨੋ' ਕਾ ਇੱਕ ਉਪਕਾਰੀ,
ਮੁਸਲਿਮ ਕਾ ਸੱਚਾ ਹਿਤਕਾਰੀ।

ਰਾਮ ਰਾਜ ਕਾ ਚਿਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ,
ਰਾਮ ਰੀਤ ਕਾ ਨਿਤ 'ਮੁਤਲਾਸ਼ੀ।

ਰਾਮ ਕਾ ਸੇਵਕ ਰਾਮ ਕਾ ਪਿਆਰਾ,
ਰਾਮ ਭਗਤ ਵਹਿ ਰਾਮ ਦੁਲਾਰਾ।

ਰਾਮ ਸ਼ਰਣ ਨਿਤ ਰਾਮ ਪਰਾਇਣ,
ਰਾਮ ਭਰੋਸਕ ਰਾਮ ਨੁਰਾਇਣ।

ਰਾਮ ਹੀ ਮੁਖ ਮੇਂ ਰਾਮ ਹੀ ਦੁਖ ਮੇਂ,
ਅੰਤ ਸਮੇ ਭੀ ਰਾਮ ਹੀ ਮੁਖ ਮੇਂ।

ਯੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਵੈਰਾਗੀ,
ਸਤਸੰਗੀ ਤਿਆਗੀ ਅਨੁਰਾਗੀ।

ਸਤ ਔਰ ਅਹਿੰਸਾ ਕੇ ਬਲ ਸੇ,
ਹਿੰਦ ਕੇ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ।

ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਐਸੀ ਕਰੀ ਤਪੱਸਿਆ,
'ਕਵਿਟ ਇੰਡੀਆ ਕਰ ਦਿਖਲਾਇਆ।

ਬਲੀਦਾਨ ਸਰਵੇਸ਼ ਕਾ ਕੀਨਾ,
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੀਨਾ।

ਦੁੰਡਨੇ ਵਾਲਾ Quit India.

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

* ਜਰਨਲਿਸਟ ਬੈਰਿਸਟਰ ਆਬਰ,
ਸੇਂਟ ਸਟੇਟਸਮਨ ਆਨੇਸਟ ਥਿੰਕਰ।

ਸੰਤ ਸਿੱਧ ਪਰਸਿੱਧ ਨਗੀਨਾ,
ਮਰਯਾਦਾ ਨਿਯਮ ਪਰਵੀਨਾ।

ਸੁਘੜ ਸਰਲ ਸੰਪੰਨ ਸਿਆਨਾ,
§ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਵਹਿ ਬੀਨਾ ਦਾਨਾ।
ਜਨਪ੍ਰਿਅ ਸੋਜਨ ਭਗਿਨੀ ਭਰਾਤਾ,
ਬੰਧੂ ਸਖਾ ਪਿਤਾ ਔਰ ਮਾਤਾ।

ਸਬਰ ਮਤੀ ਕਾ ਰਿਸ਼ੀ ਨਿਰਾਲਾ,
ਇਕ ਅਵਤਾਰ ਥਾ ਐਨਕ ਵਾਲਾ।

* Journalist, Barrister,
Author, Saint, Statesman, Honest thinker.
§ ਦੂਰ ਦਰਸ਼ੀ।

ਪਟੇਲ

ਗੀਤ ੧੩

ਸ਼ੇਰ-ਬਬਰ ਬਰਦੌਲੀ ਵਾਲਾ,
ਬਾ ਇੱਕ ਆਫ਼ਤ ਕਾ ਪਰਕਾਲਾ।
ਗਾਂਧੀ ਕਾ ਅਨਮੋਲ ਸਿਪਾਹੀ,
ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼ ਵੋਹ ਵੱਲਭ ਭਾਈ।
ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਕੀ ਏਕ ਕਲਮ ਸੇ,
ਗਿਰੀ *ਅਰਿਸਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਧਮ ਸੇ।
ਨੀਤੀ ਕੀ ਉੱਚ ਤਦਬੀਰੋਂ ਸੇ,
ਡਿੱਸਿਪਲਿਨ ਕੀ ਚੰਜੀਰੋਂ ਸੇ।

* -Aristocracy.

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਜਕੜ ਲੀਏ ਸਭ ਰਾਨਾ ਰਾਜਾ,
ਜੀਤ ਲਈ ਸਭ ਸੈਨਾ ਪਰਜਾ।

+ ਸਟੇਟਸ ਕਾ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਕ ਬਾ
ਦੁਨੀਆ ਕਾ ਅਸਚਰਜ ਝਮੇਜਾ।

ਗੈਰ ਕੇ ਛੱਕੇ ਛੂਟ ਰਹੇ ਖੇ,
ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੇ ਦਿਲ ਟੂਟ ਰਹੇ ਬੇ।

ਵੈਰੀ ਸਭ ਭੈ ਭੀਤ ਹੁਏ ਬੇ,
ਹਰਸ਼ਿਤ ਹਰ ਜਾ ਮੀਤ ਹੁਏ ਬੇ।

ਚੋਰ ਉਚੱਕੇ ਕਾਪ ਰਹੇ ਬੇ,
ਲੁੱਭੇ ਗੁੰਭੇ ਹਾਪ ਰਹੇ ਬੇ।

ਮੁੱਕਾ ਘੁੰਸਾ ਬਾ ਜੇਬੋਂ ਮੇਂ,
ਧਮਕੀ ਗਾਲੀ ਪਾਛੇਬੋਂ ਮੇਂ।

ਡਰਨਾ ਤੇ ਕਾਝੂਰ ਬਾ ਉਸ ਸੇ,
ਦਬਨਾ ਝੁਕਨਾ ਦੂਰ ਬਾ ਉਸ ਸੇ।

ਰਾਮ ਰਾਜ ਕਾ ਇਕ ਝਲਕਾਰਾ,
ਆਨੇ ਲਗਾ ਨਜ਼ਰ ਹਲਕਾ ਸਾ।

ਪਰ ਵਹਿ ਫੋਲਾਵੀ ਸੇਨਾਪਤ,
ਲਹੇ ਕਾ ਪਾਟੇਲ ਸਭਾ ਪਤ।

+ States integration. ‡ Miracle.

ਲੰਬਰ ਦਾਰੋਂ ਕਾ ਇੱਕ ਲੰਬਰ,
ਸਰਦਾਰੋਂ ਮੇਂ ਪਹਿਲਾ ਨੰਬਰ।

ਜਬ ਉੱਮੀਦੋਂ ਸਭ ਭਰ ਆਈ,
ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਰਾਤੋਂ ਘਰ ਘਰ ਆਈ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਜਰਨੈਲ ਭਯੋਕਰ,
ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀਰੋ ਕੰਕਰ।

ਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੋਹ ਸਰਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ,
ਹੋ ਗਿਆ ਸੁਰਗ ਧਾਮ ਕਾ ਰਾਹੀ।

— . ੦ : —

ਰਾਜੇਂਦਰ ਬਾਬੂ

ਗੀਤ ੧੪

ਰਾਸ਼ਟ੍ਰਪਤੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਬਾਬੂ,
ਰਾਜਰਿਸ਼ੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਬਾਬੂ ।

ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਔਰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਵਿਅਕਤੀ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਭਕਤੀ ।

ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਗੁਣੀ ਅਧਿਕਾਰੀ,
ਦਇਆਵਾਨ ਅਤੀ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ।

ਸੇਵਾ ਸੰਯਮ ਦਾਨ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ,
ਨਿਆਇ ਦੰਡ ਨੀਤੀ ਆਧਿਸ਼ਠਾ ।

ਨਿਰਮਲ ਹਿਰਦੈ ਕੌਮਲ ਬਾਣੀ.

ਜਨ ਹਿਤਕਾਰੀ ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨੀ।

ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਕਾ ਸੱਚਾ ਸੇਵਕ,

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਦਾ ਉਪਾਸਕ।

ਨਿਆਇਆਧੀਸ਼ ਨਿੱਯਮ ਨਿਰਮਾਤਾ,

ਪਰਜਾ ਪਾਲਕ ਦਾਨੀ ਦਾਤਾ।

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਨਨੇ ਕੋ ਰਸੀਆ,

ਰਾਮ ਭਗਤ ਬਾਪੂ ਮਨ ਬਸੀਆ।

ਨਿਸ਼ ਦਿਨ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੋ ਆਤੁਰ,

ਰਾਜ ਕਾਜ ਮੇਂ ਬੇਹਦ ਚਾਤੁਰ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਬੇਤਾਜ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ,

§ ਰਸਕੇ ਜਨਕ ਯਹ ਰਸਕੇ ਅਸ਼ੋਕਾ।

ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋ ਰਾਜਨ ਬਾਬੂ,

ਮਾਨ ਬੜੇ ਦੀਰਘ ਹੋ ਆਯੂ।

ਯੁਗ ਯੁਗ ਚਮਕੇ ਜਗ ਮੇਂ ਝੰਡਾ,

ਭਾਰਤ ਕਾ ਯਹ ਰਾਜ ਤਿਰੰਗਾ।

ਵਿਨੋਬਾ ਭਾਵੇ

ਗੀਤ ੧੫

ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼੍ਰੋਸ਼ਠ ਵਿਨੋਬਾ ਭਾਵੇ,
ਭੂਮੀਦਾਨ ਜੋ ਯਗਜ ਰਚਾਵੇ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਆਚਾਰਜ ਵਿਨੋਬਾ,
ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਜਿਸ ਕੀ ਹੈ ਸ਼ੋਭਾ।

ਨਗਰ ਨਗਰ ਔਰ ਗ੍ਰਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ,
ਮਹਿਲ ਝੋਂਪੜੀ ਧਾਮ ਧਾਮ ਮੇਂ।

ਜਿਸ ਕਾ ਜਨ ਨਿਤ ਨਿਤ ਗੁਨ ਗਾਏ,
ਜਿਸ ਕਾ ਸਭ ਉਪਕਾਰ ਸਰਾਹੇ।

ਜੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾ ਕਰ ਸਕਤੇ ਥੇ,
ਤਾਣਾ ਰਾਵ ਨ ਕਰ ਸਕਤੇ ਥੇ।

ਜੇ ਅਖਬਾਰ ਨ ਕਰ ਸਕਤੇ ਥੇ,
ਜੇ ਦਰਬਾਰ ਨ ਕਰ ਸਕਤੇ ਥੇ।

ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨ ਕਰ ਸਕਤਾ ਥਾ,
*ਅਫ਼ਲਾਤੂਨ ਨ ਕਰ ਸਕਤਾ ਥਾ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰੇਂ ਕਰ ਕਰ ਹਾਰੀਂ,
ਕਾਰਾਗਾਰੇਂ ਭਰ ਭਰ ਹਾਰੀਂ।

ਪਲਕ ਝਪਕ ਮੇਂ ਯੂੰ ਕਰ ਡਾਲਾ,
ਜਿਉਂ ਮੱਖਨ ਸੇ ਬਾਲ ਨਿਕਾਲਾ।

ਜਗਹ ਜਗਹ ਜਾ ਜਾ ਬਤਲਾਇਆ,
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸੇ ਸਮਝਾਇਆ।

ਭਾਰਤ ਜਿਉਂ ਮਾਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੀ,
ਭੂਮੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਕੀ।

ਸਮਝੇ ਸੋਚੇ ਦੇਖੋ ਭਾਲੇ,
ਮਜ਼ਦੂਰੇ ਚੰਦੋਹਕਾਨ ਗਵਾਲੇ।

ਗਉਓਂ ਕੇ ਉਸ ਰਖਵਾਲੇ ਨੇ,
ਕੋ-ਪਾਲੇ ਕੇ ਮਤੋਵਾਲੇ ਨੇ।

ਬਜਾ ਬਾਂਸੁਰੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ
ਮਧਰ ਸੂਰੋਂ ਮੇਂ ਯਹ ਗਾਇਆ ਹੈ।

ਬਾਂਟ ਕੇ ਜੋ ਸਭ ਕੇ ਵੇਤਾ ਹੈ,
ਖੁਦ ਅਪਨਾ ਹਿੱਸਾ ਲੇਤਾ ਹੈ।

ਵਹਿ ਮਾਨਵ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਆਖੋਂ ਕਾ ਤਾਰਾ ਹੈ।

ਮਿਲ ਜੁਲ ਕਰ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰੇਂਗੇ,
ਦੇਸ਼ ਕਾ ਰੋਸ਼ਨ ਨਾਮ ਕਰੇਂਗੇ।

ਅਪਨੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬੜੇਗੀ,
ਦੇਸ਼ ਕੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਬੜੇਗੀ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਕ, ਭੂਮੀਹਾਰ ਮੇਂ ਅੰਤਰ,
ਵਾਹਕ, ਬਿਮੀਂਦਾਰ ਮੇਂ ਅੰਤਰ।

ਅਬ ਸਭ ਹਟ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੋਗਾ,
ਇਸ ਪਰ ਡਟ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੋਗਾ।

ਨਹੀਂ ਤੋ ਪਰੀਣਾਮ ਯਹਿ ਹੋਗਾ।

ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ ਬਲਵਾ ਡਾਕਾ।

ਵੇ ਦੀਵਾਰ ਪੈ ਲਿਖ ਰਖਾ ਹੈ,
ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਤੋ ਪੜ੍ਹ ਸਕਤਾ ਹੈ।

ਭੂਦਾਨ ਔਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾਨ ਅਬ,
ਧਨ ਕਾ ਬਟਨਾ ਇਕ ਸਮਾਨ ਅਬ।

ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਜਲਦੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ,
ਕੋਈ ਨਾ ਫਿਰ ਯਹਿ ਕਹਿ ਪਾਏਗਾ।

ਯਹਿ ਹੈ ਧਨੀ ਔਰ ਯਹਿ ਹੈ ਭਿਖਾਰੀ,
ਯਹਿ ਹੈ ਖ਼ਮਿਕ ਔਰ ਯਹਿ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਭੂਤ ਮਿਟੇਗਾ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕਾ,
ਫ਼ਰਕ ਨਾ ਹੋਗਾ ਰੰਕ ਰਾਵ ਕਾ।

ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਇਨਸਾਨ ਰਹੇਂਗੇ,
ਇਕ ਜਾਨ ਏਕ ਸਮਾਨ ਰਹੇਂਗੇ।

ਨਹਿਰੂ

ਗੀਤ ੧੬

ਵਰਤਮਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਕਾ ਹੀਰੋ,
ਜੇਹਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਕਾ ਹੀਰੋ।

ਜਨਨੀ ਜਨਾ ਸਪੁਤ ਇਕੇਲਾ,
ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਕਾ ਅਲਬੇਲਾ।

ਮੋਤੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਇਕਲੋਤਾ,
ਗੋਮੇਧਕ ਪੁਖਰਾਜ ਅਛੁਤਾ।

ਗਾਂਧੀ ਕਾ ਨੈਤਿਕ ਮੁਤਬੰਨਾ,
ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਹੀਰਾ ਪੰਨਾ।

ਨਿਰਭੈ ਸ਼ੁੱਧ ਨੀਰੋਗ ਨਿਰੰਤਰ,
 ਨਿਸ਼ਕਲੰਕ ਨਿਸ਼ਪਕਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ।
 ਸੁੰਦਰ ਉਜਲਾ ਸੁੱਚਾ ਸੰਚਾ,
 ਸੀਨਾ ਤਨਾ ਸ਼ੇਰ ਕਾ ਬੱਚਾ।
 ਦਾਨੀ ਤੇਜਸ਼ੀ ਬੜਭਾਗੀ,
 ਮਾਨੀ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਯੋਗੀ ਤਿਆਗੀ।
 ਲੇਖਕ ਵਕਤਾ ਪੰਡਿਤ ਗਿਆਨੀ,
 ਸ਼ੂਰਵੀਰ ਯੋਧਾ ਮਹਾ ਦਾਨੀ।
 † ਪਾਲਿਟੀਸ਼ਨ, ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ,
 ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ।
 ‡ ਅਮਨ ਕਾ ਹਾਮੀ ਸਲਹੁ ਕਾ ਪ੍ਰੀਚਰ,
 ਨਿਆਇ ਆਧੀਸ਼ ਮਧਿਅਸਥ ਪ੍ਰਭਾਕਰ।
 ਪੀਸ ਅਪਾਸਲ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ।
 ਫ਼ੀ ਥਿੰਕਰ ਬੈਰਿਸਟਰ ਆਥਰ,
 ਤੀਕਸ਼ਣ ਬੁੱਧੀ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ,
 ਨਿਤ ਸੁਭ ਸੋਚੀ ਨਿਤ ਸੁਭ ਠਾਨੀ।

† Politician, Administrator.

Statesman, Supreme Commander.

‡ Free-thinker, barrister, author.

Peace apostle, Arbitrator.

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਬਾਤ ਬਾਤ ਮੇਂ ਰਮਜ਼ ਸੁਹਾਨੀ,

ਨੀਤੀ ਯੁਕਤੀ ਮੇਂ *ਲਾਸਾਨੀ।

ਯਹਿ ਭਾਰਤ ਕੀ ਅਮਰ ਕਹਾਨੀ,
ਚਾਰ ਖੁੰਟ ਮੇਂ ਧਾਕ ਸੁਹਾਨੀ।

ਦੇਸ਼ ਕੀ ਖਾਤਰ ਛਾਨੀ ਮਾਟੀ,

ਕਾਰਾਗਾਰ ਮੇਂ ਆਯੂ ਕਾਟੀ।

ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਕਾ ਨਹਿਰੂ,

ਨਿਰਧਨ ਔਰ ਧਨਵਾਨ ਕਾ ਨਹਿਰੂ।

ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇਂ ਕਾ ਇਕ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ,

ਦਿਲਦਾਰੇਂ ਕਾ ਇਕ ਦਿਲਦਾਦਾ।

ਸਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਉੱਧਾਰੀ ਨਹਿਰੂ,

ਜਨਤਾ ਕਾ ਉਪਕਾਰੀ ਨਹਿਰੂ।

ਇਸ ਨੇਤਾ ਕੀ ਕੋਨ ਬਖਾਨੇ,

ਸੱਜਨ ਜਾਨੇ ਸ਼ਤਰੂ ਮਾਨੇ।

ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਦਿਲ ਮੇਂ ਭਰਾ ਹੈ,

ਸੀਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਫਲਕ ਰਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇ ਸ਼ੈਦਾਈ ਹੈ ਲਾਖੋਂ,

ਇਸ ਪਰ ਸੈਦਾਈ ਹੈ ਲਾਖੋਂ।

* Unique.

ਇਸ ਕੇ ਨਾਮ ਪੇ ਮਰਨੇ ਵਾਲੇ,
ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ।

ਮੇਰੀ ਆਯੂ ਇਸ ਕੋ ਦੇ ਦੇ,

ਸੁਭਾ ਸ਼ਾਮ ਮਾਂਗੇਂ ਹੈਂ ਦੁਆ ਯੇ।

ਰਾਮ ਕਰੇ ਸੌ ਸਾਲ ਜੀਏ ਵੇ,

ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਏ ਵੇ।

— — — * — — —

ਗੀਤ ੧੭

ਸੁਭ ਵੀਚਾਰ ਹੋ ਜੀਵਨ ਸਾਦਾ,
ਯਹੀ ਰਹੇ ਆਦਰਸ਼ ਹਮਾਰਾ ।

ਰੋਕੇ' ਕਾਮ ਬਨੇ' ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ,
ਛੋੜੇ' *ਅੰਯਾਸ਼ੀ †ਮੈਖਾਰੀ ।

‡ਸਨਅਤ ਹਿਰਫਤ ਔਰ §ਗਲਕਾਰੀ,
ਚੰਪੇ ਚੰਪੇ ਪਰ **ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ।

ਮਿਲਜੁਲ ਕਰ ਹੋ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ,
ਘਰ ਘਰ ਹਰੀ ਭਰੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ।

ਨੇਸ਼ ਸੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬੜਾਏ',
ਬੇਹੁਦਾ ਔਲਾਦ ਘਟਾਏ' ।

* ਭੋਗ ਵਿਲਾਸ † ਸਰਾਬ ਪੀਨਾ ‡ ਉਦਯੋਗ ਧੰ
§ ਕਢਾਈ, ਕਠੀਦਾਕਾਰੀ ** ਫਲ ਫੁਲ ਲਗਾਨੇ ।

ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਕੀ ਰਟ ਲਗ ਜਾਏ,

ਮਾਲ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਮ ਹੋ ਜਾਏ।

ਬਾਹਰ ਸੇ ਕਮ ਚੀਜ਼ੇ ਆਏ,

ਅਪਨੀ ਅੱਛੀ ਬਾਹਰ ਜਾਏ।

ਫੌਜ ਦੇਖ ਦੁਸ਼ਮਨ ਘਬਰਾਏ,

ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਦਿਲ ਮੇਂ ਸ਼ਰਮਾਏ।

ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਘੁਮੇਂ ਬੱਚੇ,

ਦੇਖੇਂ ਭਾਲੇਂ ਸੁਮੇਂ ਬੱਚੇ।

ਬਨੇਂ ਡਾਕਟਰ ਐਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,

ਦੇਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ *ਨੇਵਲ ਅਫਸਰ।

†ਐਰੋਨਾਟਿਕ ਪਾਲਿਟੈਕਨਿਕ,

‡ਟੈਕਨੀਸ਼ਨ ਐਕਸਪਰਟ ਮਕੈਨਿਕ।

ਸਭ ਹੁਨਰੇਂ ਕੋ ਹਮ ਅਪਨਾਏਂ,

ਸਾਇੰਸ ਅਮਲੀ ਸਭ ਪੜ੍ਹ ਜਾਏਂ।

* Admiral.

† Aeronautic, Polytechnic,

‡ Technician, Expert mechanic.

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਨੇਤਾ ਗ੍ਰਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਜਾਏਂ,
ਬੇਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਾਮ ਲਗਾਏਂ।

ਅਨਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿਖਲਾਏਂ,
ਪੜ੍ਹੇ ਹੂਓਂ ਕੋ ਗੁਰ ਬਤਲਾਏਂ।

ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਕਾ ਗੁਲ ਸ਼ੋਰ ਹਟਾਏਂ,
*ਹਿਰਸੇ ਹਵਾ ਕਾ ਜ਼ੋਰ ਘਟਾਏਂ।

—:0:—

ਗੀਤ ੧੮

ਮੂੰਹ ਛੋਟਾ ਔਰ ਬਾਤ ਬੜੀ ਹੈ,
ਕੜਵੀ ਹੈ ਯੂੰ ਖਰੀ ਖਰੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦ ਕੇ ਵੋਲੇ ਭਾਲੇ ਭਾਈਓ,

ਯੂਰਪ ਕੇ ਮਤਫਾਲੇ ਭਾਈਓ।

ਮਸ਼ਰਿਕ ਕੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਭਾਈਓ,

ਮਗਰਿਬ ਕੇ ਦਿਲਦਾਦਾ ਭਾਈਓ।

ਭਾਰਤ ਕੇ ਸੌਦਾਈ ਭਾਈਓ,

ਗੈਰੋ' ਕੇ ਸ਼ੈਦਾਈ ਭਾਈਓ।

ਭਾਵਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੀ ਨੇਕ ਦੇਵੀਓ,
ਮਾਈਓ ਬਹਿਨੋ ਬਹੂ ਬੇਟੀਓ।

ਕਰੋ ਨਕਲ ਜੋ ਬਾਤ ਕਿ ਸੁਭ ਹੋ,
ਬਰਤੋ ਅਕਲ ਅਗਰ ਜੋ ਅਸੁਭ ਹੋ।

ਫ਼ੈਸ਼ਨ ਕੀ ਹਰ ਬਾਤ ਨਾ ਕਰਨਾ,
ਲੰਡਨ ਪੈਰਿਸ ਮਾਤ ਨ ਕਰਨਾ,
ਬਹਿ ਚਲੀ ਜਮਨਾ †ਕੋਸਰ ਬਨ ਕਰ,
ਗਲੀ ਗਲੀ ਮੇਂ ਸੜਕ ਸੜਕ ਪਰ।

ਨਾਚ ਰੰਗ ਮੁਜਰੇ ਔਰ ਗਾਨੇ,
ਸ਼ਾਦੀਓ ਕੇ ਸੰਗੀਤ ਬਹਾਨੇ।

ਸਿਹਰਾ ਬੰਦੀ ਮੁੰਡਨ ਮਿਲਨੀ।
ਕਲੀ ਅਨੋਖੇ ਫੁਲ ਕੀ ਖਿਲਨੀ।

ਤੁਹਫ਼ੇ ਭੇਂਟ ਅਜੀਬ ਖ਼ੁਹਲੂਫ਼ੇ,
ਨਿਤ ਖਿਲਤੇ ਹੋ ਨਏ §ਸ਼ਗੂਫ਼ੇ।

*ਕਾਕਟੇਲ ਐਟ ਹੋਮ ਨਿਰਾਲੇ,
ਮਜਨੂੰ ਬਨ ਚਲੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਵਾਲੇ।

† ਬਹਿਸ਼ਤ ਮੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਨਹਿਰ ‡ Gifts and presents
§ Sprouting buds * Cocktail, At Home

ਬੰਬੇ ਦੇਹਲੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਜਾ ਕਰ,
ਜ਼ਰਾ ਦੇਖੀਏ ਆਖ ਉਠਾ ਕਰ।

ਸੁਬਾ ਸ਼ਾਮ ਨਿਤ ਨਈ ਨੁਮਾਇਸ਼,
ਨਕਲੀ *ਆਰਾਇਸ਼ ਪੈਰਾਇਸ਼।
ਰੈਸਟੋਰਾਂਟਸ ‡ ਮੈਸ § ਕਲਬ ਮੇਂ ਜਾਨਾ,
ਰਮੀ ਫ਼ਲਾਸ਼ ਬਿਜ਼ ਪੀਨਾ ਖਾਨਾ,

ਹਦ ਕੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ,
ਹਦ ਸੇ ਬਾਹਰ ਸਭ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੈ।
ਅਭੀ ਸੇ ਲਗਨੇ ਲਗੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿਆ,
ਗ਼ੌਰ ਕੇ ਜਾਦੂ ਕਾ ਹੈ ਅਸਰ ਕਿਆ।

ਕਿਧਰ ਕਾ ਰੁਖ਼ ਹੈ ਕਿਧਰ ਥਾ ਜਾਨਾ,
ਬਨ ਚਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਫ਼ਸਾਨਾ।

* ਸੁੰਦਰਤਾ ਕੇ ਸਾਧਨ ‡ Mess. § Club,
Rummy.

---:0:---

ਗੀਤ ੧੯

ਅਭੀ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਕਾਮ ਹੈਂ ਬਾਕੀ
ਬਲੀਦਾਨ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੈਂ ਬਾਕੀ।

ਸਤਰੂ ਕਰਨੇ ਰਾਮ ਹੈਂ ਬਾਕੀ।

ਘੋਰ ਯੁੱਧ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਹੈਂ ਬਾਕੀ।

ਸਤ ਔਰ ਅਹਿੰਸਾ ਕੇ ਤਪ ਸੇ,

ਸਰ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਬੜੇ ਮੋਰਚੇ।

ਮਿਲਵਰਤਨ ਗਠ ਜੋੜ ਕੇ ਬਲ ਸੇ,
ਜੀਤਨੇ ਅਭੀ ਹੈਂ ਕਈ *ਮਾਰਕੇ।

* ਮੈਦਾਨ

ਲੰਬੀ ਰਾਤ ਬੜੀ ਹੈ ਸਾਕੀ,
ਮਧੂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਮੇਂ ਪੜੀ ਹੈ ਬਾਕੀ।

ਪੀਤਾ ਐਰ ਪਿਲਾਤਾ ਜਾ ਤੂ,
ਹਿੰਦ ਕੀ ਸ਼ੇਰ ਮਨਾਤਾ ਜਾ ਤੂ।

‡ ਜਾਮ ਪੈ ਜਾਮ ਲੁੰਝਾਤਾ ਜਾ ਤੂ, § ਸਾਗਰ ਪੇਮ ਬੜਾਤਾ ਜਾ ਤੂ।
ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਰੀਤ ਬਤਾਤਾ ਜਾ ਤੂ,
ਪਿਆਰ ਕੇ ਗੀਤ ਸੁਨਾਤਾ ਜਾ ਤੂ।

ਭਲਾ ਹੋ ਤੇਰੀ ਮਧੂਸ਼ਾਲੇ ਕਾ,
ਮਧੂ ਕਾ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਕਾ ਪਿਆਲੇ ਕਾ।

ਭਲਾ ਹੋ ਤੇਰੇ ਮਸਤਾਨੇ ਕਾ,
ਭਲਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਬੇਗਾਨੇ ਕਾ।

ਭਲਾ ਹੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਸਾਕੀ,
ਭਲਾ ਹੋ ਪੇਮ ਕਾ ਪਿਆਰ ਕਾ ਸਾਕੀ।

ਦੁਆ ਹੋ † ਅਖਗਰ ਦੀਵਾਨੇ ਕੀ,
ਸ਼ੇਰ ਹੋ ਤੇਰੇ †† ਮੇਖਾਨੇ ਕੀ।

‡ ਪਿਆਲੇ § ਪਿਆਲੇ † ਕਵੀ ਕਾ ਉਪਨਾਮ †† ਮਧੂਸ਼ਾਲਾ

ਗੀਤ ੨੧

ਮੇਲੇ ਔਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਏ,
ਖੁਸ਼ੀ ਸੇ ਝੂਮੇ ਨਾਚੇ ਗਾਏ।

ਨਾਚੇ ਉਗਲੀਓ ਪੇ ਬਾਲੀਆਂ,
ਗੁੰਜਾਏ ਆਕਾਸ਼ ਤਾਲੀਆਂ।

ਘੁਮ ਘੁਮ ਘੁਮਰ ਕੇ ਗਾਨੇ,
ਝੁਮ ਝੁਮ ਕੇ ਮਧੁਰ ਤਰਾਨੇ।

ਜਬ ਦੇਹਾਤ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਗਾਏ,
ਸੁਨਨੇ ਕਾਫ਼ ਸੇ ਪਰੀਆਂ ਆਏ।

ਭੈਰਨਾ ਤਾਲਾਬੋਂ ਨਾਲੋਂ ਮੇਂ।

ਬੂਲਨਾ ਪੇਡੋਂ ਕੀ ਡਾਲੋਂ ਮੇਂ।

ਖੇਲੋਂ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਂ,

ਹਰੇ ਭਰੇ ਚੈਗਾਨ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਂ।

ਪਿੜ ਕੋਭੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੇ ਦੰਗਲ,

ਨਿਤ ਦਿਨ ਹੋ ਜੰਗਲ ਮੇਂ ਮੰਗਲ।

ਲਾਠੀ ਬੱਲਮ ਤੀਰੰਦ ਚੀ,

ਘੁੜ ਦੋੜੇਂ ਔਰ ਨੇਜ਼ਾਬਾਛੀ।

*ਬੂਮਰੰਗ ਮਰਹੱਟੀ ਗਤਕਾ,

ਰੋਸਾ ਕਸ਼ੀ ਗੁਲੇਲੋਂ ਭਾਲਾ।

* Boomerang.

—:0:—

ਗੀਤ ੨੨

ਗਰਦਾ ਮਿੱਟੀ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ,
ਦਲਦਲ ਕੀਚੜ ਗੰਦ ਗਿਲਾਸ਼ਤ ।

ਗੜ੍ਹੇ ਮੇਂ ਰੱਖੇ ਗਾਵ ਕੇ ਬਾਹਿਰ,
ਬਰਤੋਂ ਵਕਤ ਪੇ ਖਾਦ ਕੀ ਖਾਤਿਰ ।

ਗੋਬਰ *ਫੁਲੇ ਜਾਇਆ ਨਾ ਜਾਏ,
ਵਕਤ ਵਕਤ ਪੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਲਾਏ ।

ਚਿਉਂਟੀ ਚੂਹਾ ਦੀਮਕ ਪਿੱਸੂ,
ਮੱਖੀ ਮੱਛਰ ਕਿਰਲੀ, ਤਿੱਛੂ ।

* ਵਿਸ਼ਟਾ

ਭਾਲੂ ਸੁਆਰ ਲੂਮੜੀ ਗੀਦੜ,
ਗੰਦਾ ਕੁੱਤਾ ਨਟਖਟ ਬੰਦਰ।

ਅਬ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਕਰਨੇ ਪਾਏ,
ਅਪਨਾ ਜੀਵਨ ਅਲਗ ਬਸਾਏ।

ਆਲੂ ਉਮਦਾ ਅਬ ਹੋਂ ਫਸਲੇ,
ਘੋੜੇ ਔਰ ਬੇਲੇ ਕੀ ਨਸਲੇ।

ਦੂਧ ਕੀ ਦੋਲਤ ਘਰ ਘਰ ਆਏ,
‡ਬਿਬਾ ਕਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਨ ਗਾਏ।
ਫਲ ਤਰਕਾਰੀਆਂ ਖੂਬ ਉਗਾਏ,
ਲੱਸੀ ਦੂਧ ਦਹੀਂ ਬਿਲਵਾਏ।

ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਦਸਤਕਾਰੀਆਂ,
ਸੀਖੇਂ ਬੰਚੇ ਮਰਦ ਨਾਰੀਆਂ।

ਪੁਰੁਸ਼ਾਰਥ ਕੇ ਕਾਮ ਬੜੇ ਹੈਂ,
ਮਿਹਨਤ ਕੇ ਪਰੀਣਾਮ ਬੜੇ ਹੈਂ।

‡ ਕਤਲ (Slaughter).

—:0:—

ਗੀਤ ੨੩

ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਚੌਪਾਲੋਂ ਮੇਂ,
ਗੜ੍ਹ ਰਕਸ਼ਾ ਹੋ ਗੜ੍ਹਸ਼ਾਲੋਂ ਮੇਂ।

*੪ ਮਯੂਜ਼ੀਅਮ §ਰੇਡੀਓ †ਸਿਨੇਮਾ,
§§ਤਫਰੀਹ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਮੁਹਈਆ।

ਸ਼ਹਿਨਾਈ ਤੂਤੀ ਸਾਰੰਗੀ,
ਸੁਰੇਂ ਅਲਾਪੇਂ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ।

ਮਬਦੂਰ ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਸੁਖੀ ਹੋ,
ਹਿੰਦ ਕਾ ਹੋਰ ਇਨਸਾਨ ਸੁਖੀ ਹੋ।

* Zoo ਚਿਤ੍ਰੀਆ ਘਰ † Museum ਅਜਾਇਬ ਘਰ (ਸੰਗ੍ਰਹਾਲਯ)
§ Radio † Cinema §§ ਮਨੋਰੰਜਨ

ਲੁਲਾ ਲੰਗੜਾ ਕੋਹੜੀ ਹਕਲਾ,
ਅੰਧਾ ਗੁੰਗਾ ਬਹਿਰਾ ਪਗਲਾ।

ਆਸ਼ੁਮੇ ਮੇ ਰੱਖੇ ਜਾਏ,
ਸਭ ਕੇ ਲੀਏ ਸਦਨ ਬਨਵਾਏ।

ਸਭ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਔਰ ਠਵਬਾਏ,
ਕਹੀ ਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਰਹਿਨੇ ਪਾਏ।

ਹਸਪਤਾਲ ਹੋ ਇਨਸਾਨੋਂ ਕੇ,
ਪਸ਼ੂ ਪਕਸ਼ੀ ਔਰ ਹੀਵਾਨੋਂ ਕੇ।

ਗੰਦੇ ਗਾਂਵ ਗਿਰਾ ਡਾਲੇ ਸਭ,
ਅੱਛੇ ਨਏ ਬਨਾ ਡਾਲੇ ਸਭ।

ਕੱਚੇ ਕੋਠੇ ਟੇਹੜੇ ਛੱਪਰ,
ਗੰਦੀ ਨਾਲੀ ਰੂੜੀ ਕੀਚੜ।

ਅਬ ਦੇਹਾਤ ਮੇ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ,
ਹਵਾ ਰੋਸ਼ਨੀ ਘਰ ਘਰ ਜਾਏ।

ਉਜਲੇ ਸੁਬਰੇ ਘਰ ਹੋ ਸਾਰੇ,
ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਹਮਾਰੇ।

+ ਮਹਾਮਾਰੀ (Epidemics).

ਗੀਤ ੨੪

ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਉਦਿਓਗ ਘਰੇਲੂ,
ਤਰਹ ਤਰਹ ਕੇ *ਕ੍ਰਾਫਟ †ਹਥੇਲੂ।

ਚੌਕਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਚਰਖਾ ਚੌਕੀ,
ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਾਖਨ ਔਰ ਲੱਸੀ।

ਸੀਨਾ ਔਰ ਪਰੋਨਾ ਘਰ ਘਰ,
ਚਾਟੀ ਔਰ ਬਿਲੋਨਾ ਘਰ ਘਰ।

ਸੂਤ ਖੇਸ ਰੇਬਮ ਫੁਲਕਾਰੀ,
ਪਟ ਤਿੱਲਾ ‡ਜ਼ਰਦੋਬੀ ਭਾਰੀ।

ਫਰਦ ਦੇਸ਼ਾਲੇ ਗੱਭੇ ਗੁਦਮੇ,
ਲੋਈਆ ਪੁੱਸੇ ਕੰਬਲ ਨਮਦੇ।

ਬੜੀਆ ਨਏ ਸੇ ਨਏ ਨਮੂਨੇ,
ਜਾਜਮੋ ਕੇ ਔਰ ਸੋਜ਼ਨੀਓ ਕੇ।

* Craft + Manual industry

‡ Embroidery

ਨਏ ਡੀਜ਼ਾਈਨ ਪਲੰਘ ਪੋਸ਼ ਕੇ,
ਦਰੀਓਂ ਕੇ ਔਰ ਕਾਲੀਨੋਂ ਕੇ।

ਛੋਟੀ ਹਲਕੀ ਕਲੋਂ ਚਲਾਏਂ,
ਹਮ ਘਰ ਘਰ ਜਾਪਾਨ ਬਨਾਏਂ।

ਸਸਤੀ ਬਿਜਲੀ ਕਾਮ ਮੇਂ ਲਾਏਂ,
ਗਾਓਂ ਕਸਬੇ ਉੱਨਤੀ ਪਾਏਂ।

ਕਪੜਾ ਕੋਠਾ ਖਾਨਾ ਦਾਨਾ,
ਪੜ੍ਹਾ ਸਿਖਾ ਕਰ ਕਾਮ ਲਗਾਨਾ।

ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ,
ਵਰਨਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਅਧੂਰੀ।

ਗੀਤ ੨੫

ਦਾਜ਼ ਔਰ ਕਰਚੇ ਕੀ ਲਾਅਨਤ,
ਫਸਾਦ ਔਰ ਝਗੜੇ ਕੀ ਲਾਅਨਤ।

ਖਰਚ ਫ਼ਸੂਲ ਵਿਵਾਹ ਸ਼ਾਦੀ ਪਰ,
ਮੁਕੱਦਮਾਬਾਜ਼ੀ ਬਰਬਾਦੀ ਪਰ।

ਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਬਲਵਾ ਡਾਕਾ,
ਬੰਦ ਹੋ ਅਬ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਨਾਕਾ।

ਧੋਖਾ ਦਗਾ ਚੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ,
ਬੂਠ ਮਿਲਾਵਟ ਔਰ *ਅੱਯਾਰੀ।

ਬੁਰੀ ਪੁਰਾਨੀ ਰਸਮੋਂ ਛੋੜੋ,
†ਤਵਾਹਮਾਤ ਕਾ ਤਿਨਕਾ ਤੋੜੋ।

* ਠੱਗੀ † ਬੂਠੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (Superstition)

ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ

ਗੀਤ ੨੬

ਨਵ ਜੀਵਨ ਭਾਰਤ ਪਾਤਾ ਹੈ,
ਪੰਚਾਇਤ ਕਾ ਰਾਜ ਆਤਾ ਹੈ।
ਅਬ ਪੰਚਾਇਤ ਕੀ ਬਿੱਸੇਦਾਰੀ,
ਹੈ ਦੇਹਾਤ ਮੇਂ ਸਭ ਸੇ ਭਾਰੀ।

ਉਨ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਸਭ ਸੇ ਪਹਿਲੇ,
ਸੁਖ ਵੇਹ ਰਹੇ ਨਮੂਨਾ ਬਨ ਕੇ।
ਫਿਰ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਸੰਵਾਰੇ,
ਸੁਭ ਕਾਮੋਂ ਪੈ ਉਨ੍ਹੇਂ ਉਭਾਰੇ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਸੋਚੇਂ ਸਮਝੇਂ ਦੇਖੇਂ ਭਾਲੇਂ,

ਸਭ ਅਪਨੇ ਕਰਤਵਜ ਕੇ ਪਾਲੇਂ।

ਸੁਘੜ ਸਹੀ ਮੈਂਬਰ ਚੁਨਵਾਏਂ।

ਨੇਕ ਨਿਡਰ ਨੇਡਾ ਬਨਵਾਏਂ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਹਾਬ ਬਟਾਏਂ,

ਔਰ ਭਾਰਤ ਕੀ ਸ਼ਾਨ ਬੜਾਏਂ।

ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਧੀਕਾਰ ਕੇ ਜਾਨੇਂ,

ਅਪਨੀ ਪਦਵੀ ਕੇ ਪਹਿਚਾਨੇਂ।

ਧੜੇ ਬੰਦੀਓਂ ਕੇ ਸਭ ਟੈਕੇਂ,

ਨਿਆਇ ਕਰੇਂ ਅਨਿਆਇ ਕੋ ਰੋਕੇਂ।

ਅਬ ਇਨਸਾਫ ਹੋ ਜਲਦੀ ਆਲਾ,

ਪਕਸ਼ਪਾਤ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੇ ਬਾਲਾ।

ਸਭ ਧਰਮ ਕੇ ਫਿਰ ਅਪਨਾ ਲੇਂ,

ਸਤ ਜੁਗ ਕੀ ਇਕ ਝਲਕ ਦਿਖਾ ਦੇਂ।

ਪੁਨਜ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਫਲੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ,

ਖੁਸ਼ਬੂ ਹੈ ਔਰ ਕਲੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ।

—:O:—

ਵਰਤਮਾਨ ਉੱਨਤੀ

ਗੀਤ ੨੭

ਕਲੇ' ਮਿਲੇ' ਮੇਸ਼ੀਨੇ' ਭਾਰੀ,
ਡੈਕਟਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਰੀ।

*ਖੜਗ ਪੁਰ *ਵੈਸ਼ਾਖਾ ਪਟਨਮ,
*ਬੰਗਲੌਰ *ਮਹੂ *ਟਾਟਾ ਨਗਰਮ।
ਪਿੱਪਰੀ *ਸਿੰਧਰੀ *ਚੁਰਕ *ਪਿਲਾਨੀ,
ਚਿਤਰੰਜਨ ਐਰ *ਨੀਲੋਖੇੜੀ।

1. ਇਨ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਪਰ ਆਜ ਨਏ ਨਏ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲੋਹਾ, ਸੀਮਿੰਟ, ਖਾਦ, ਰੇਲਵੇ ਇੰਜਨ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਐਰ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਕਾਮ ਕੇ ਹਥਿਆਰ ਐਰ ਐਜ਼ਾਰ ਤਥਾ ਇੰਜੀਨੀਰਿੰਗ ਕਾ ਸਾਮਾਨ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ।

ਹੀਰਾ ਕੁਦ ਦਾਮੋਦਰ ਕੋਸੀ,
 ਭਾਖੜਾ ਨੰਗਲ ਕੀ ਸੈਰਾਬੀ।
 ਐਸੀ ਔਰ ਭੀ ਜਗਹ ਕਈ ਹੈਂ,
 ਜਹਾਂ ਵਸਤੂਏਂ ਬਨੇ ਨਈਂ ਹੈਂ।
 ਮਾਲੂਮਾਤ ਨਈਂ ਈਜਾਦੇਂ,
 'ਖੋਜੇ' ਨਈਂ ਨਈਂ ਬੁਨਿਆਦੇਂ।
 ਅਨੁਭਵ ਔਰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਿਰਾਲੇ,
 ਨਏ ਸੇ ਨਏ ਕਾਮ ਕੇ ਆਲੇ।
 ਟੈਂਕ ਜੀਪ ਟ੍ਰਕ ਮੋਟਰਕਾਰੇਂ,
 ਕ੍ਰੈਨੋਂ ਇੰਜਨੋਂ ਕੀ ਭਰਮਾਰੇਂ।
 ਜਲ ਜਹਾਜ਼ ਨਵ ਉੜਨ ਖਟੋਲੇ,
 'ਆਬਦੋਜ਼' ਜਾਦੂ ਕੇ ਗੋਲੇ।
 'ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ' 'ਵੈਪਨ' ਕੈਰੀਅਰਜ਼,
 'ਟ੍ਰੈਕਟਰਜ਼' 'ਕਾਮੇਟਸ' 'ਫਰਟਿਲਾਈਜ਼ਰਜ਼'।
 ਸਰ ਸਾਮਾਨ ਆਲੂ ਸੇ ਆਲਾ,
 ਧੜਾ ਧੜ ਅਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੈਦਾ।
 ਭਾਰਤ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੈ,
 ਸਭ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋ ਦਿਆ ਕਰੇ ਹੈ।

-
1. ਅਨੁਸੰਧਾਨ 2. Submarine 3. Locomotive
 4. Weapon carriers 5. Tractors 6. Comets
 7. Fertilizers.

ਰਾਜ ਘਾਟ ਜਮੁਨਾ ਕੇ ਤਟ ਪਰ,
ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਕੇਤਨ ਕੇ ਚੋਖਟ ਪਰ।

ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਸਭ,
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਭ।

ਲਾਭ ਉਠਾਨੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਸਭ,
*ਸਿਜਦਾ ਕਰਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਭ।

—:੦:—

* ਮਾਥਾ ਟੇਕਨਾ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਸ

ਗੀਤ ੨੮

ਦੇਸ਼ ਕੇ ਲੀਡਰ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨੇਤਾ,
ਦੇਸ਼ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ।

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟੋਂ ਪਲਾਨੋਂ ਕੇ ਰਾਹਬਰ,
ਪ੍ਰਾਂਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਕੇ ਅਨੁਭਵੀ ਅਫ਼ਸਰ।

ਸਭ ਕੇ ਸਭ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਖੜੇ ਹੈਂ,
ਸੰਮਤੀ ਕੇ ਤੱਯਾਰ ਖੜੇ ਹੈਂ।

ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ,
ਧਰਮ ਫ਼ਰਜ਼ ਕਰਤਵਜ਼ ਹੈਂ ਇਨਕਾ।

ਘਰ ਘਰ ਰੀਗਾ ਬਹਾ ਰਹੇ ਹੈ,
ਧਨ ਦੌਲਤ ਭੀ ਲੁਟਾ ਰਹੇ ਹੈ।

ਜਗਹ ਜਗਹ ਜਾ ਬਤਾ ਰਹੇ ਹੈ,
ਸਭ ਕੋ ਉਤਸਾਹ ਦਿਲਾ ਰਹੇ ਹੈ।

ਉੱਠ ਔਰ ਕਮਰ ਕੋ ਕਸ ਲੋ.

ਹਿੰਮਤ ਕਰੋ ਤੋ ਲੋ ਜੋ ਚਾਹੋ।

ਰਸਤੇ ਔਰ ਸੜਕੋ ਬਨਵਾ ਲੋ.
ਟਯੂਬਵੈੱਲ ਅੱਛੇ ਲਗਵਾ ਲੋ।

*ਇਸ਼ਤਮਾਲ ਧਰਤੀ ਕਰਵਾ ਲੋ,

ਬੰਜਰ ਕੋ ਸੋਨਾ ਬਨਵਾ ਲੋ।

ਹਸਪਤਾਲ ਅਸਕੂਲ ਖੁਲਾ ਲੋ,
ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਬੜਾ ਲੋ।

ਗਾਵੋਂ ਕੇ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰਾ ਲੋ.

ਉੱਨਤੀ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਬਨਾ ਲੋ।

ਵਕਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਬ ਮਤ ਖੋਨਾ,
ਕਿਸਮਤ ਕੋ ਫਿਰ ਬੈਠ ਨਾ ਰੋਨਾ।

ਬਹੁਤ ਬੋਲਨਾ ਦਿਨ ਭਰ ਸੋਨਾ,

ਵਕਤ ਕੀਮਤੀ ਮੁਫਤ ਮੈਂ ਖੋਨਾ।

* Consolidation.

ਛੇ ਘੰਟੇ ਕੁਲ ਦਿਨ ਭਰ ਮੈਂ ਤੋ,
ਚਾਹੀਏ ਮੋਹਨਤ ਕਰਨਾ ਸਭ ਕੋ।

ਮਰਦ ਔਰਤੇਂ ਲੜਕੀਆਂ ਲੜਕੇ,

ਸਭ ਹੀ ਕਮਾਏਂਗੇ ਤੋ ਬਚੇਂਗੇ।

ਏਕ ਕਮਾਏ ਔਰ ਸਭ ਖਾਏਂ,
ਜੀਵਨ ਕਿਤ ਉਂਚਾ ਲੇ ਜਾਏਂ।

*ਬੇਮਾਨੀ ਸੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ,

*ਬੇਮਤਲਬ ਹੀ ਛਾਨਾ ਬੀਨੀ।

ਭੰਗ ਧਤੂਰਾ ਚੰਡੂ ਸੁਲਫਾ,
ਗੰਜਫਾ ਅਫ਼ਯੂਂ ਸਿਗਰੇਟ ਹੁੱਕਾ।

ਚੌਪਟ ਤਾਸ਼ ਕਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਅਬ,

ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਕਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਅਬ।

ਸਭ ਬੇਫ਼ਾਇਦਾ ਬਾਤੇਂ ਛੋੜੋ,
ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੁਛ ਕਮ ਤੋ ਕਰਦੋ।

ਭਾਰਤ ਕੋ ਇਕ ਸੁਰਗ ਬਨਾ ਦੇ,

ਰਾਮ ਰਾਜਕ ਕੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾ ਦੇ।

ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਤੁਮ ਤੋ,

ਜਵਾਂਮਰਦ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਤੁਮ ਤੋ।

-
1. Carping criticism of all and sundry.

ਗੀਤ ੨੯

ਪ੍ਰਾਂਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਮੇਂ ਕੱਟੜ ਗਾਬੀ,

ਪੰਡਿਤ ਪਾਦਰੀ ਭਾਈ ਕਾਬੀ।

ਜੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਬਹਿਕਾਤੇ ਹੈਂ,

ਉਕਸਾਤੇ ਹੈਂ ਭੜਕਾਤੇ ਹੈਂ।

ਉਨ ਪਰ ਯੂੰ ਤੋ ਖੂਬ ਹੈ ਰੋਸ਼ਨ,

ਕੋਨ ਹੈ ਫ਼ਕਾਫ਼ਿਰ ਕੋਨ ਹੈ *ਮੋਮਨ।

ਗੀਦੜ ਭਬਕੀ ਘੁੰਸੇ ਮੁੱਕੇ,

ਯਹਿ ਤੋ ਲਕਸ਼ਣ ਹੈ ਗੁੰਡੋਂ ਕੇ।

ਫ਼ਨਾਸਤਕ

*ਆਸਤਕ

ਗ਼ੋਰੋਂ ਨੇ ਯਹਿ ਆਗ ਲਗਾਈ,

ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਭਾਈ।

ਗ਼ੋਰੋਂ ਨੇ ਥਾ ਸ਼ੌਰ ਮਚਾਇਆ,

ਸਭ ਕੀ ਬੁੱਧੀ ਕੋ ਭਰਮਾਇਆ।

ਸੋਚੋ ਸਮਝੋ ਤੁਮ ਹਮਸਾਇਓ,

ਭੂਲੇ ਭਟਕੇ ਮਾ ਪਿਉ ਜਾਇਓ।

ਅਜਨਬੀਓਂ ਕਾ ਢੋਂਗ ਰਚਾ ਥਾ,

ਰਾਜ ਕੀ ਖਾਤਿਰ ਸ਼ੌਰ ਮਚਾ ਥਾ।

ਸੁਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਯਹਿ ਅੰਗਾਰੀ,

ਧੀਮੀ ਧੀਮੀ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ।

ਭੂਨ ਜਾਏਗੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ,

ਭੜਕ ਜੋ ਉੱਠੀ ਯਹਿ ਚਿੰਗਾਰੀ।

ਵੀਰ ਭੀ ਵੈਰੀ ਭੀ ਉਲਝੇਂਗੇ,

ਫਿਰ ਨ ਯਹਿ ਸੋਲੇ ਸੁਲਝੇਂਗੇ।

ਜਹਾਂ ਰਹੋ ਆਬਾਦ ਰਹੋ ਤੁਮ,

ਫਲ ਫੂਲੋ ਦਿਲ ਸ਼ਾਦ ਰਹੋ ਤੁਮ।

ਹਿੰਦ ਕੀ ਰੀਤ ਯਹੀ ਚਲੀ ਆਈ,

ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਭਾਈ ਭਾਈ।

ਪਰਤਿਗਿਆ

ਗੀਤ ੩੦

ਮਾਤਾ ਮੁਝੇ ਕਸਮ ਹੈ ਤੇਰੀ,
ਹਾਂ ਸੌਗੰਦ ਤਿਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ।

ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਸੁਭ ਕਾਮ ਕਰੂੰਗਾ,
ਰੋਸ਼ਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਰੂੰਗਾ।

ਤੂੰ ਨੇ ਮੁਝ ਕੇ ਜਨਮ ਦੀਆ ਹੈ,
ਮੈਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਦੁਧ ਪੀਆ ਹੈ।

ਪਾਲਾ ਪੋਸਾ ਗੋਦ ਲੀਆ ਹੈ,
ਤੂੰ ਨੇ ਮੁਝ ਕੇ ਯੋਗ ਕੀਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ

ਮੈਂ ਹੂੰ ਬਹੁਤ ਆਭਾਰੀ ਤੇਰਾ,
ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਰਿਣੀ ਹੂੰ ਤੇਰਾ।

ਰਿਣ ਤੋ ਹੈ ਚੁਕਵਾਨਾ ਮੁਸਕਿਲ,
ਹੋ ਨ ਸਕੇ ਯਹਿ ਮੁਝ ਸੇ ਬਿਲਕੁਲ।

ਪਰ ਗਰ ਕਰ ਸਕੂੰ ਕੁਛ ਭੀ ਸੇਵਾ,
ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਏ ਯੇ ਮੇਰਾ।

ਮੈਂ ਕਰਤਵਜ ਕੇ ਕਰ ਲੂੰ ਪਾਲਨ,
ਸੁਬਾ ਸ਼ਾਮ ਮੈਂ ਪਲ ਪਲ ਨਿਸਦਿਨ।

ਊਂਤੇਰੇ ਲਖਤੇ ਜਿਗਰ ਕੀ ਯਾਦੇਂ,
ਮੁਝ ਕੇ ਰੈਣ ਦਿਵਸ ਤੜਪਾ ਦੇਂ।

ਜਿਨ ਨੇ ਖੂਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸੀਂਚਾ।

ਃਇਸ ਧਰਤੀ ਕਾ ਚੱਪਾ ਚੱਪਾ।

ਬਲੀਦਾਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਉਂਚੇ,

ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਉਨਕੇ।

ਉਨ ਕੀ ਆਤਮਾ ਠੰਢੀ ਹੋਗੀ,

ਗਰ ਉਂਚੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹੋਗੀ।

ਐਰ ਮਾਤਾ ਤੇਰਾ ਭੀ ਕਾਲਜਾ,

ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੇ ਠਡਾ ਹੋਗਾ।

§ ਅਤੀ ਪਿਆਰੀ ਸੰਤਾਨ ਃ Every inch.

ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ ਆਜ ਤੁਮ ਹੀ ਕੋ,
ਸ਼ਰਣ ਪੜ ਕੀ ਲਾਜ ਤੁਮ ਹੀ ਕੋ ।

ਮੇਰੇ ਹੱਕ ਮੈਂ ਦੁਆ ਮਾਂਗਨਾ,
ਮੁਝੇ ਅਸੀਸ ਸਦਾ ਯੇ ਦੇਨਾ ।

ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕੂੰ ਮੈਂ ਅਪਨਾ,
ਕਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕੂੰ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ।

ਆਨ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਕੀ—ਸ਼ਾਨ ਬੜੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਕੀ ।

ਗੀਤ ੩੧

ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ,
ਤੂੰ ਨੇ ਕੀਏ ਸਪੁੱਤ ਹੈਂ ਪੈਦਾ।

ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਬੜ੍ਹਾਨੇ ਵਾਲੇ,
ਤੁਝ ਪੇ ਜਾਨ ਲੁਟਾਨੇ ਵਾਲੇ।

ਉੱਚ ਰਿਸ਼ੀ ਬਰਨੈਲ ਬਹਾਦੁਰ,
ਵਲੀ ਮੁਨੀ ਨੇਤਾ ਬੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹ ਕਰ।

ਨਿਆਇ ਆਧੀਸ਼ ਆਲ੍ਹਾ ਸੇ ਆਲ੍ਹਾ,
ਵੇਦ ਰਾਜ ਬੜ੍ਹੀਆ ਸੇ ਬੜ੍ਹੀਆ।

1 ਵਸ਼ਵੇਸ਼ੁਰਈਆ ਸੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
2 ਬੀ. ਸੀ. ਰਾਇ ਸੇ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰ।

3 ਬੇਨਰ ਜੀ 4 ਭੂਪਿੰਦਰ ਬਾਸੂ,
5 ਮਹਿਤਾ 6 ਸਿਨਹਾ 7 ਬੰਕਿਮ ਬਾਬੂ।

8 ਅੰਬੇਦਕਰ ਸੇ ਲਾਇਕ ਡਾਇਕ,
9 ਰਾਮਨ 10 ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਸੇ ਵੈਗਿਆਨਿਕ।

1. ਸਰ ਐਮ ਵਸ਼ਵੇਸ਼ੁਰਈਆ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮੇਂ ਹੈਂ । ਹਾਲ ਹੀ ਮੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਪਤੀ ਨ ਆਪ ਕੇ ਸਰਵੋੱਤਮ ਉਪਾਧੀ ਸੇ ਵਿਭੂਸ਼ਿਤ ਕਿਆ ਹੈ ।
2. ਡਾ: ਬੀ. ਸੀ. ਰਾਇ ਬੰਗਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ।
3. ਵੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੇਨਰਜੀ ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ।
4. ਭੂਪਿੰਦਰ ਨਾਥ ਬਾਸੂ ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ।
5. ਸਰ ਫੀਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਤਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਾਰਸੀ ਨੇਤਾ ਐਰ ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ।
6. ਐਮ. ਪੀ. ਸਿਨਹਾ ਪ੍ਰਥਮ ਐਰ ਅੰਤਿਮ ਭਾਰਤੀਯ ਲਾਰਡ, ਐਰ ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗ੍ਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ।
7. ਬੰਕਿਮ ਚੰਦ੍ਰ ਚੇਟਰ ਜੀ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬੰਗਾਲੀ ਉਪਨਿਆਸ ਕਾਰ ਤਬਾ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਗੀਤ “ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ” ਕੇ ਲੇਖਕ ।
8. ਡਾ: ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ਰਾਜ ਵ ਹਰੀਜਨੋਂ ਕੇ ਨੇਤਾ । ਸਵਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ।
9. ਡਾ: ਸੀ. ਵੀ. ਰਮਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵੈਗਿਆਨਿਕ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਵ ਰਮਨ ਕਿਰਣੋਂ ਕੇ ਅਨਵੇਸ਼ਕ । ਆਸਕਲ ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਯ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ।
10. ਡਾ: ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵੈਗਿਆਨਿਕ ।

³²ਮਿਸਿਜ਼ ਬਸੰਤ ³³ਅੱਬਾਸ ਤਿਅਬ ਜੀ,

³¹ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ³⁵ਮੋਤੀ।

ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕੈਸੀ, ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕੈਸੀ।

³⁶ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਸ਼ਹੀਦੀ,

³⁷ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਸ਼ਹੀਦੀ।

³⁸ਰਾਜ ਰਿਸ਼ੀ ਗੋਪਾਲਾ ਚਾਰੀ,

³⁹ਫ਼ਜ਼ਲ ⁴⁰ਜ਼ਹੀਰ ਸੇ ਦੇਸ਼ ਪੁਜਾਰੀ।

-
32. ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਐਨੀ ਬਸੰਤ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਹਿਲਾ ਥੀਓਜੋ ਫਿਸਟ, ਹੋਮ ਰੂਲ ਲੀਗ ਕੀ ਸੰਸਥਾਪਕ, ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ।
33. ਤੈਅਬ ਜੀ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਨਮਕ ਸੱਤਿਆ ਗ੍ਰਹਿ ਕੇ ਦੂਜਰੇ ਡਿਕਟੇਟਰ
34. ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਉਦਾਰ ਦਲੀਲ ਨੇਤਾ ਐਰ ਅਪਨੇ ਸਮੇਂ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਬੜੇ ਵਕਤਾ।
35. ਸੂਰਗੀਯ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬੋਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਕੇ ਸੰਪਾਦਕ।
36. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਜੋ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਮੇਂ ਪੁਲੀਸ ਕੀ ਗੋਲੀ ਸੇ ਮਾਰੇ ਗਏ।
37. ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਬੰਗਾਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਜੋ ਕਲਕੱਤਾ ਮੇਂ ਪੁਲੀਸ ਕੀ ਗੋਲੀ ਸੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁਏ।
38. ਰਾਜ ਗੋਪਾਲਾਚਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ।
39. ਫ਼ਜ਼ਲੇ ਅਲੀ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੇ ਜਸ ਵ (States Re-Organisation Commission) ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ।
40. ਅਲੀ ਜ਼ਹੀਰ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਐਰ ਭਾਰਤ ਕੇ ਰਾਜਦੂਤ।

41 ਧੋਬਰ 42 ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ,
 43 ਰਾਮ ਮਨੋਹਰ ਲੋਹੀਆ 44 ਟੰਡਨ।
 45 ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ 46 ਬੀ. ਐਨ. ਰਾਉ,
 47 ਪਾਨੀਕਰ 48 ਵਿਨੋਭਾ ਭਾਉ।

41. ਯੂ. ਐਨ. ਧੋਬਰ ਕਾਂਗਰਸ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ।
42. ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਨੇਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨਦਾਨ ਕੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਹੈ।
43. ਡਾ: ਰਾਮਮਨੋਹਰ ਲੋਹੀਆ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਨੇਤਾ।
44. ਰਾਜਰਿਸ਼ੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ ਟੰਡਨ ਯੂ. ਪੀ. ਅਸੈਂਬਲੀ ਕੇ ਭੂਤਪੂਰਵ ਅਧਿਅਕਸ਼, ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ।
45. ਡਾ: ਸਰਵਪਾਲੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ, ਜਗਤ ਵਿਖਿਆਤ ਭਾਰਤੀਯ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਆਜ ਕਲ ਭਾਰਤ ਕੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਤੀ।
46. ਸ੍ਰ. ਬੇਨੀਗਲ ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਵ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਮੇਂ ਭਾਰਤ ਕੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਥੇ ਐਰ ਬਾਅਦ ਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਨਿਆਇ ਆਲਿਆ ਕੇ ਜੱਜ ਭੀ ਰਹੇ।
47. ਸਰਦਾਰ ਕੇ. ਐਮ. ਪਨੀਕਰ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀਯ ਕੂਟ ਨੀਤਿਗਜ਼ ਆਜਕਲ States Reorganisation Commission ਕੇ ਮੈਂਬਰ।
48. ਆਚਾਰਯ ਵਿਨੋਭਾ ਭਾਵੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਐਰ ਭ ਦਾਨ ਸੰਪੱਤੀਦਾਨ ਵ ਸ਼੍ਰਮ ਦਾਨ ਕੇ ਪਰਵਰਤਕ

⁴⁹ਕਟਜੂ ⁵⁰ਪੰਤ ⁵¹ਮੋਰਾਰ ਦੇਸਾਈ,
⁵²ਸੰਪੂਰਣ ⁵³ਦੀਵਾਕਰ ⁵⁴ਮੁਨਸ਼ੀ।
 ਸੰਗ੍ਰਾਮੀ ਯੋਧਾ ⁵⁵ਕਰੀਆਪਾ,
⁵⁶ਸ੍ਰੀ ਨਗੇਸ਼ ⁵⁷ਬੋਰੈਟ ⁵⁸ਬਿਮਾਇਆ।
 *ਖਨਲਕਾਰ †ਕੁਲਵੰਤ ‡ਚੌਧਰੀ,
 ਰਾਓ ਰਾਓ ਸ੍ਰੀ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੀ।

-
49. ਡਾ: ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਕਾਟਜੂ ਭਾਰਤ ਕੇ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ।
 50. ਸ੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਵੱਲਭ ਪੰਤ ਯੂ. ਪੀ ਕੇ ਭੂਤਪੁਰਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਰ ਆਜਕਲ ਭਾਰਤ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤ੍ਰੀ।
 51. ਸ੍ਰੀ ਮੋਰਾਰ ਜੇ ਦੇਸਾਈ ਬੰਬਈ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ।
 52. ਡਾ: ਸੰਪੂਰਣਾਨੰਦ ਆਜਕਲ ਯੂ. ਪੀ. ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ।
 53. ਸ੍ਰੀ ਦਿਵਾਕਰ ਪ੍ਰਸਿਧ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਆਜਕਲ ਬਿਹਾਰ ਕੇ ਗਵਰਨਰ।
 54. ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਐਮ. ਮੁਨਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸਿਧ ਕਾਨੂਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਜ ਵ ਲੇਖਕ, ਆਜਕਲ ਯੂ ਪੀ ਕੇ ਗਵਰਨਰ।
 55. ਜਨਰਲ ਕੇ. ਐਮ. ਕਰੀਆਪਾ ਭਾਰਤ ਕੇ ਪ੍ਰਥਮ ਭਾਰਤੀਯ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਨਾਪਤੀ ਆਜਕਲ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਮੇਂ ਭਾਰਤੀਯ ਰਾਜਦੂਤ ਹੈਂ।
 56. ਜਨਰਲ ਐਸ. ਐਮ. ਸ੍ਰੀ ਨਗੇਸ਼ ਭਾਰਤੀਯ ਸਬਲ ਸੈਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਨਾਪਤੀ।
 57. ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਬੋਰੈਟ ਭਾਰਤੀਯ ਸੈਨਾਪਤੀ।
 58. ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਕੇ. ਐਮ. ਬਿਮਾਇਆ ਆਜਕਲ ਦਕਸ਼ਿਨੀ ਕਮਾਨ ਕੇ ਸੈਨਾਪਤੀ।

*Major General V. R. Khanol Kar.

†Liet. General Kulwant Singh Datta.

‡Major General J. N. chowdhri.

59 ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ.

60 ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ 61 ਮੌਜ 62 ਮੁਕਰ ਜੀ ।

63 ਮਹਾਂਵੀਰ ਬਲਵਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ,

ਅਨੁਭਵੀ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ।

ਗਿਆਨਵਾਨ ਗੁਣਵਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ,

ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਮਹਾਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ।

ਨਹਿਰੁ ਨੇ ਤੋ ਸਾਖ ਹਿੰਦ ਕੀ, ਚਾਂਦ ਸਿਤਾਰੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦੀ ।

ਸ਼ਿਖਰ ਹਿਮਾਲਯ ਪਰ ਜਾ ਗਾੜਾ,

ਅਪਨਾ ਰਾਜ ਤਿਰੰਗਾ ਪਿਆਰਾ ।

ਜਿਧਰ ਜਿਧਰ ਭੀ ਗਿਆ ਜਵਾਹਰ,

ਹਿਰਦਯ ਹਰਤਾ ਹੂਆ ਮਨੋਹਰ ।

ਮਰਦ ਔਰਤੇ' ਬੱਚੇ ਬੁੱਢੇ,

ਮੀਲੋਂ ਤਕ ਸਵਾਗਤ ਕੋ ਨਿਕਲੇ ।

59. ਜਨਰਲ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਭਾਰਤੀਯ ਸੈਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਨਾਪਤੀ ਪਦ ਸੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੂਏ ਹੇਂ ।

60. ਸ੍ਰ: ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਵਾਬਾਜ਼ ।

61. ਮੌਜੂਮ ਦਾਰ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹਵਾਬਾਜ਼ ਜੋ ਵਾਲਟਨ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਹਵਾਈ Exercises ਕੀ Exhibition ਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ।

62. ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਐਸ. ਮੁਕਰਜੀ ਭਾਰਤੀਯ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਨਾਪਤੀ ।

63. ਮਹਾਂ ਵੀਰ ਤਿਆਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਰਕਸ਼ਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ।

ਭਾਰਤ ਗੀਤ

ਮਿਸਰ ਮਲਾਇਆ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ,
ਯੋਰਪ ਚੀਨ ਰੂਸ ਅਮਰੀਕਾ।

ਤਾਜ਼ ਕੰਦ ਚੀਨੀ ਤੁਰਕਿਸਤਾਂ,
ਸਮਰ ਕੰਦ ਔਰ ਕੱਜ਼ਾ ਕਸਤਾਂ।

ਸਭ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਸ਼ਪ ਬਰਸਾਏ,
ਆਂਖੇਂ ਦਿਲ ਹਰ ਕਦਮ ਬਿਛਾਏ।

ਆਪਕਾ ਵਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ ਹੈ ਉਂਚਾ,
ਆਪ ਨੇ ਹੈ ਜਗ ਕੁੰਬਾ ਸਮਝਾ।

ਆਪ ਕੀ ਨਜ਼ਰੋਂ ਮੈਂ ਹੈਂ ਯਕਸਾਂ,
ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਂ।
ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਔਰ ਬਾਚੇ,
ਆਪ ਕੋ ਬੇਸ਼ਕ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਪਿਆਰੇ।

ਦੁਨੀਆ ਆਪ ਕੀ ਰਾਹ ਤਕਤੀ ਹੈ,
ਪਲ ਪਲ ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ ਕਰਤੀ ਹੈ।
ਪੇਸ਼ ਭਰੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੇ⁶⁴,
ਦੇਸ਼ ਹਮਾਰੇ ਕਬ ਆਏਂਗੇ।

64. ਨਿਮੰਤ੍ਰਣ ਪੱਤਰ

ਪ੍ਰਾਂਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ,
ਦੂਰ ਨਿਕਟ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ।

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਮੇਂ ਧੂਮ ਮਚੀ ਹੈ,
ਖ਼ਲਕਤ ਸਦਕੇ ਹੈ ਵਾਰੀ ਹੈ।

ਕਾਇਲ ਹੋ ਚਲੇ ਪੰਚ ਸ਼ਿਲਾ ਕੇ,
ਸਹਿਮੇ ਸਹਿਜੇ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲੇ।

ਯਹੀ ⁶⁵ਸਦਾ ਹੈ ਪੀਰੋ ⁶⁶ਜਵਾਂ ਕੀ,
ਯਹੀ ਨਿਦਾ ⁶⁷ਹੈ ਖੁਰਦੋ ⁶⁸ਕਲਾਂ ਕੀ।

ਖੁਦ ਭੀ ਜੀਓ ਔਰ ਜੀਨੇ ਭੀ ਦੇ,
ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਤੁਮ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲੇ।

ਨਹਿਰੂ ਹਿੰਦ ਕੀ ਰੂਹੇ ⁶⁹ਰਵਾਂ ਹੈ,

ਨਹਿਰੂ ਹੀ ⁷⁰ਮਹਿਬੂਬੇ ਜਹਾਂ ਹੈ।

ਦੁਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਸੇ ਦੂਰ ਰਹੇਗਾ, ਨਹਿਰੂ ਅਗ ਦੂਤ ਭਾਰਤ ਕਾ।

ਐਸੇ ਔਰ ਕਈ ਹੋਂ ਸੱਜਨ,

ਨਾਮ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਕਰੇਂ ਜੋ ਰੋਸ਼ਨ।

65. ਆਵਾਜ਼ 66. ਬੂੜੇ ਔਰ ਜਵਾਨ

67. ਆਵਾਜ਼ 68. ਛੋਟੇ ਬੂੜੇ 69. Heart and Soul

70. Beloved

ਸੇਵਾ ਜੋ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕਰੇਂ ਹੈਂ,
ਬੇ ਗਰਬੋ ਇਨ ਆਮ ਕਰੇਂ ਹੈ ।

ਕਈ ਕਈ ਸੁਭ ਕਾਮ ਕਰੇਂ ਹੈਂ,
ਜਗਹਿ ਜਗਹਿ ਗੁਮ ਨਾਮ ਪੜੇ ਹੈਂ ।

ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕੈਸੀ—ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕੈਸੀ ।

ਰਾਜ ਭਕਤ ਪੋਲੀਸ ਸਿਵਲਿਅਨ,
ਸੇਨਾਓਂ ਕਾ ਉੱਚ ਡਿਸਿਪਲਿਨ ।

ਸੈ ਮੈਂ ਸੇ ਪੱਚਾਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ,
ਸ਼ਰਧਾ ਲੀਏ ਹੈਂ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਗਹਿਰੀ ।

ਜੋ ਹਰ ਬਾਤ ਪੈ ਤੁਲੇ ਖੜੇ ਹੈਂ,
ਜੋ ਹਰ ਘਾਤ ਪੈ ਤੁਲੇ ਖੜੇ ਹੈਂ ।

ਨੇਵੀ ਕੇ ਜਾਂ ਬਾਬ ਦਿਲਾਵਰ,
ਹਵਾਬਾਬ ਮਨਚਲੇ ਬਹਾਦੁਰ ।

ਜਾਨ ਹਥੇਲੀ ਪਰ ਹੈ ਜਿਨ ਕੀ,
ਮੌਤ ਸਖੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਇਨ ਕੀ ।

ਜੋ ਨਿਤ ਜਾਨ ਪੈ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ,
ਸਭ ਕੁਛ ਹੰਸ ਹੰਸ ਝੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਆਂਖ ਕੇ ਤਾਰੇ,
ਦੇਸ਼ ਕੇ ਗੌਰਵ ਦੇਸ਼ ਦੁਲਾਰੇ ।

ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕੈਸੀ, ਇਸ ਭਾਰਤ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕੈਸੀ ।

ਸਰਕਾਰੋਂ ਬਦਲੋਂਗੀ ਅਕਸਰ,
ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਹੋਗਾ ਨੀਚੇ ਉਪਰ।

ਪਰ ਨੇਤਾਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾਏਂ,
ਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਨਿਸ਼ਫਲ ਜਾਏਂ।
ਸੱਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਦੁਆਏਂ,
ਕੈਸੇ ਭਲਾ ਅਕਾਰਥ ਜਾਏਂ।
ਦਬੀ ਹੂਈ ਸਦੀਓਂ ਕੀ ਆਹੋਂ,
ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਰੰਗ ਨ ਲਾਏਂ ?

ਮਹਿੰਦੀ ਪਿਸ ਪਿਸ ਕਰ ਪੱਥਰ ਪਰ,
ਰੰਗ ਦੀਆ ਕਰਤੀ ਹੈ ਘਿਸ ਕਰ।

ਭਾਰਤ ਕੇ ਕੋਠੇ ਕੋਠੇ ਸੇ,
ਗੁੰਜਤ ਹੈਂ ਜੈ ਹਿੰਦ ਕੇ ਨਾਹਰੇ।
ਜਗਹਿ ਜਗਹਿ ਉਜਿਆਲਾ ਹੋਗਾ,
ਬੋਲ ਹਿੰਦ ਕਾ ਬਾਲਾ ਹੋਗਾ।

ਸਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਅਧੀਰਾਜ ਹਿੰਦ ਕਾ,
ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਸਰਤਾਜ ਹਿੰਦ ਕਾ।
ਸਦਾ ਵਿਜਯ ਭਾਰਤ ਕੀ ਹੋਗੀ, ਜੈ ਜੈ ਭਾਰਤ ਜੈ ਭਾਰਤ ਕੀ।

—:0:—

Some REVIEWS

ਚੌਧਰੀ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਦੱਤ ਐਮ. ਏ. ਕਾ ਨਾਮ ਅਦਬੀ ਹਲਕੇ ਕੇ ਲੀਏ ਗ਼ੈਰ ਮਾਨੂਸ ਔਰ ਅਜਨਬੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਮਗਰ ਉਨ ਕਾ ਪੇਸ਼ੇ ਨਜ਼ਰ ਮਜ਼ਮੂਆ "ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ" ਉਨਕੀ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਸਲਾਹੀਯਤੋਂ ਕਾ ਆਈਨਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਨ ਕੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਮੇਂ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਮੁਝੇ ਮੁਤਾਸਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵੇਹ ਉਨ ਕਾ ਖ਼ਲੂਸ ਹੈ। ਵਾਇਆ ਰਹੇ ਕਿ ਖ਼ਲੂਸ ਅੱਛੀ ਔਰ ਸਾਲਿਹ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਰੂਰਤ ਹੈ। ਔਰ ਯਹੀ ਖ਼ਲੂਸ ਜਬ ਬਿੰਦਗੀ ਕੇ ਗੁਨਾਹੂੰ ਤਜਰਬਾਤ ਵਾਮੁਸ਼ਾਹਦਾਤ ਕੀ ਭੱਟੀ ਮੇਂ ਤਪ ਕਰ ਨਿਖਰ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਤੋ ਸ਼ਾਇਰੀ ਮੇਂ ਅਜ਼ਮਤ ਔਰ ਤਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। 'ਭਾਰਤ ਕਾ ਗੀਤ' ਕੇ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ਼ ਨਗ਼ਮੋਂ ਮੇਂ ਜਾ ਬਜਾ ਦੱਤ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਖ਼ਲੂਸ ਕੀ ਐਸੀ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਧਾਰੀਆਂ ਫੂਟਤੀ ਹੂਈ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਰ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨ ਦਮਾਗੀ ਔਰ ਰੋਸ਼ਨ ਮੁਸਤਕਬਿਲ ਕੀ ਗ਼ੱਮਾਜ਼ ਹੈ। ਇਨ ਰਸੀਲੇ ਔਰ ਖ਼ਲੂਸ ਭਰੇ ਗੀਤੋਂ ਮੇਂ ਕੌਮੀ ਔਰ ਵਤਨੀ ਮੋਹੱਬਤ ਸੇ ਮਾਮੂਰ ਏਕ ਅਕੀਦਤਮੰਦ ਦਿਲ ਵਲਵਲੀ ਸ਼ਿਦਤ ਸੇ ਧੜਕ ਰਹਾ ਹੈ।

ਦੱਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਸ ਫੰਨਕਾਰਾਨਾ ਘਭੀਰਤਾ ਔਰ ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਕੇ ਮੁਤਅੱਦਦ ਸਿਆਸੀ ਰਾਹਨੁਮਾਓਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਨਜ਼ਮੋਂ ਕਾ ਮੌਜੂਹ ਬਨਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਕੀ ਦਾਦ ਦੇਨਾ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਏਕ ਐਸੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ੁਲਨਫ਼ਸ ਸ਼ਾਇਰ ਕੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸੀਨੇ ਮੇਂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕੋ ਵਾਕਈ ਏਕ ਫ਼ਨੋਸ਼ਗੀਫ਼ ਕੀ ਤਰਹ ਬਰਤਨੇ ਕੀ ਤੜਪ ਔਰ ਕਸਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ! ਔਰ ਤਅੱਜੁਬ ਨਹੀਂ ਅਗਰ ਯਹਿ ਤੜਪ ਔਰ ਕਸਕ ਆਗੇ ਚਲ ਕਰ ਇਨ ਕੀ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਸਲਾਹੀਯਤੋਂ ਮੇਂ ਉਭਾਰ ਔਰ ਨਿਖਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇ।

(ਸਹੀ) ਜੋਸ਼—ਮਲਹੀ ਆਬਾਦੀ

The TRIBUNE, Ambala Cantt.

Dated the 7th August, 1955.

'BHARAT--ka--GEET' is a book of inspiring poems in Hindi Script composed by Shri Pran Nath Datta retired Divisional Inspector of Schools. The poems are couched in simple, clear, chaste and elegant language. Their special Rhythm and sweetness have a direct appeal to the heart. Their theme is intensely patriotic and comprehensive in its range. The poems deal with spiritual, and political and social problems as well as the lives and achievements of Indian heroes past and present; and as the author has conveyed his thoughts and sentiments in a commonly under-stood language they will be read with great interest by all sections of the community.

The author has used his poetic genius in a right cause and to a right purpose. A casual perusal of the book will not only revive in the minds of the readers the memories of the past but also kindle in them the true spirit of patriotism and service.

The author deserves congratulations on having clothed his ideas in popular verse of a high order.

Patriotic poetry is not easy to write. The poet is easily betrayed by the warmth and ardour of his own emotions either into a stupid parochialism or into a spurious progressivism. Both pitfalls are fatal to authentic poetry. It is to the credit of Ch. Pran Nath Datta that he steers clear of both. His Epic takes the entire panorama of Indian History into its comprehensive sweep. Hero as king and as courtier, Hero as poet and as politician, Hero as soldier and as statesman, Hero as saint and as artist, all are presented with a gusto that lends additional relish to its noble theme and its elevated style.

I congratulate Ch. Pran Nath Datta on his achievement and I hope that before long his inspiring poem will be available to everybody who has succeeded (or has not succeeded) in evolving national consciousness and national dignity.

October 27, 1954.

Jaswant Rai,
Principal
Gandhi Memorial National College
Ambala Cantt.

Gest
1